Poštnina plačana v gotovin

Maribor, sobota 4. avgusta 1934

Štev. 175 Leto VIII. (XV.)

Cena 1 Din

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Tretji Mariborski teden

Ko smo v avgustu leta 1932. otvarjali p r v i Mariborski teden, je spremljala to otvoritev skoraj vsesplošna s k e p s a, kakor je pri nas pač navada, čim se pojavi nekaj novega, kar ograža prirojeno vsakdanjost in dolgočasno enoličnost. »V sedanji krizi? Še drugod propadajo vse podobne prireditve! Kdo bo prišel v Maribor? In kaj mu bomo pokazali?« Taki in enaki so bili pomisleki in ugovori. Ko pa se je izkazalo, da je že prvi Mariborski teden pokazal nekaj prav lepih pozitivnih rezultatov, dasi je bil prirejen v vsej naglici, brez potrebnih izkušenj in zlasti brez zadostne propagande in reklame, so se zopet dvignili pesimisti: »Letos je pač šlo, toda v bodoče ne bo več. Drugega Mariborskega tedna ne bomo več doživeli.« Pa smo doživeli lani tudi drugega, ki je bil pripravljen in izveden že dosti boljše in je zlasti razširil in poglobil svoj program **z veseličnim prostorom, razstavami, številnimi vsakovrstnimi prireditvami itd.** Po tem drugem je skepsa pričela izginjati in letos, ko otvarjamo že t r e t j e g a, je menda popolnoma izginila, in ni nikogar več v Mariboru in ne v njegovi okolici, ki bi ugovarjal. **Mariborski teden je postal naša tradicija in letos se vrši prvič v popolnem dozoretju tega spoznanja in že zakoreninjene zavesti, če ga ne bi bilo, bi nam nekaj m a n j k a l o.**

Tako so prireditve Mariborskih tednov pokazale in dokazale, da se da kljub krizi storiti marsikaj, samo če se porodi zdrava i n i c i a t i v a, spremljana o d r e s n e v o l j e uresničiti jo, dati ji živega življenja. In to je velik, dragocen nauk, ki se da s pridom uporabiti tudi povsod drugod, zlasti pa na vseh gospodarskih področjih. Iz opazovanja našega gospodarskega življenja vemo, da so nastala pri nas prav v letih sedanje krize mnogoštevilna nova podjetja, v prvi vrsti industrijska, ki so se razmahnila v lepi ali celo najlepši konjunkturi. Žal le, da ne iz naše iniciative in ne iz naših krogov, vsaj po veliki večini ne. **Mi smo v svoji neiniciativnosti in naravnost že bolni skepsi, prepustili to stvar tujcem in ostali sami prav tam, kjer smo bili poprej.** Ob vsem tem bi pač bilo več ko umestno, pogledati globlje v dno našega s l o v e n s k e g a bistva in se vprašati, kako je v nas in z nami? **Mar nismo potrebni temeljitega zdravljenja svoje bolne skepse in neiniciativnosti?** Kaj vse bi bili lahko sami začeli in izvršili, ko bi bili drugačni, in kako vse drugače bi bilo potem pri nas! Če tožimo sedaj, kakor nekdaj, da se gospodarsko ne moremo osamosvojiti in dvigniti, **je to spričo povedanega le dokaz naše popolne nesposobnosti za tako uveljavljenje.** Morda ta razmotrivanja niso toliko v zvezi z Mariborskim tednom, da bi popolnoma sodila na to mesto in ob tej priliki, ker pa so se nam porodila prav iz razmišljanja o Mariborskem tednu, ne more škodovati, če jih zapišemo.

M a r i b o r s k i t e d e n ! Ime samo mu ne daje različne vsebine, daje mu je šele dosedanja tradicija dveh let. To je tisti naš teden, ko mobiliziramo Mariborčani svoje kulturne, gospodarske in druge sile, da damo iz sebe tisto, kar moremo ali nam je v sedanjih časih in razmerah vsaj mogoče. Pred vsem si ne moremo zamišljati Mariborskega tedna brez g l e d a l i š k i h predstav na prostem, brez različnih gospodarskih, kulturnih in prosvetnih r a z s t a v, brez sportnih in zabavnih p r i r e d i t e v ter brez veseličnega prostora, ki je našel lani prvič tako prikladno mesto, da bi prikladnejšega zaman iskali po vsem Mariboru. **S tem smo dali Mariborskemu tednu šele osrednjo os, okoli katere se suče.** O priliki prve prireditve, so tujci spraševali: »Kje je Mariborski teden?« in to vprašanje nas je spravljalo v prav neprijetno zadrego. Lani in letos je drugače. Sedaj že lahko pokažemo, kje je njegova glavna vsebina in naštejemo še gledališče v Mestnem parku, Mariborski otok itd. Tako rastejo prireditve Mariborskih tednov s tradicijo, izkušnjo in vedno novimi domisleki. Ko bodo časi še ugodnejši, ko bo izginjala kriza in bodo zamirale njene posredne in neposredne posledice, bodo Mariborski tedni najbrže še vse bolj prazrični in pestri, kakor sedaj. Takrat se bo še povečalo število predstav, razstav in prireditev in tudi tujcev od blizu in od daleč bo več. **Maribor bo postal po Mariborskih tednih znan, kakor so nekatera mesta v tujini po svojih enakih ali vsaj podobnih prireditvah.**

Glavni namen Mariborskega tedna je privabiti v naše lepo mesto t u j c e, najsi bodo to naši okoličani, ljudje s širšega podeželja, iz Slovenije, Jugoslavije ali od drugod, iz tujih držav. Drugi namen pa je, nuditi tudi Mariborčanom samim po celoletni puščobi nekaj kulturne in zabavne h r a n e. Tretji je, pokazati tujcem in domačinom s a d o v e naših prizadevanj in trudov. Letos se nam bo, upajmo vsaj, posrečilo vse troje, **mednarodni šahovski turnir pa bo opozoril na naše mesto, na Mariborski teden in na nas prav gotovo tudi tujino po vsej Evropi in tudi izven nje.** O njem bodo pač poročali večinoma vsi evropski listi. Ko bomo torej sklepali bilanco letošnjega tretjega Mariborskega tedna, prav gotovo ne bo slabša, kakor je bila bilanca prvega in drugega, marveč bo gotovo še znatno boljša. Tretji Mariborski teden je organiziran po izkušnjah in po odboru, ki dobro ve, kaj hoče. Za njim stoji mestna občina z g. županom dr. Franjem L i p o l d o m, g. podžupanom Rudolfom G o l o u h o m in gg. svetniki, stoji »Putnik« s svojim agilnim in inicijativnim ravnateljem g. L o o s o m in raznimi odbori. **Naj bi njih delo docela uresničilo njihov namen!**

—r.

Pogreb maršala Hindenburga

Vlada je sklenila, da se izvede že 19. avgusta letos ljudsko glasovanje, ki naj potrdi imenovanje Hitlerja za novega predsednika — Hindenburg bo pokopan v Neudecku — Lažne vesti o Hitlerju

BERLIN, 4. avgusta. **Na podlagi Hitlerjevega pisma je imela včeraj nemška vlada sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se voditeljevi želji ustreže in se razpiše ljudsko glasovanje glede potrditve preno sa funkcij državnega predsednika na Adolfa Hitlerja že na dan 19. avgusta tl. Volilcem bo stavljeno vprašanje ali glasujejo za odobritev zakona, ki ga je vlada sprejela dne 1. avgusta, ali ne. Za izvedbo ljudskega glasovanja bodo veljale enake določbe, kakor pri glasovanju dne 12. novembra lani. Obenem so se pa tudi demantirale vesti, ki so jih razširili nekateri tuji listi, da bo Hitler moral odložiti predsedstvo Narodne socialistične stranke. Hitler ostane slejkoprej državni kancelar, predsednik republike in predsednik stranke, ki je poistovetena z nemško državo.**

PARIZ, 4. avgusta. **Agencija »Havas« izve iz Berlina, da v uradnih krogih vprašanje pokopa zemeljskih ostankov predsednika Hindenburga še vedno ni rešeno. Vesti, da bodo ti ostanki pokopani v mauzoleju spomenika zmage v Tannenbergu, so neresnične. Prvotno je vlada sklenila res Hindenburga v Tannenbergu pokopati, a pozneje je to namero opustila, ker predsednikova družina ne želi, da bi našel veliki pokojnik v Tannenbergu svoje zadnje počivališče. Predsednik Hindenburg je baje pred svojo smrtjo izrazil željo, da bi bil rad pokopan na navadnem kmečkem pokopališču v Neudecku, kjer počivajo tudi njegovi starši in drugi sorodniki. Agencija »Havas« doznava nadalje, da se bo pogreb izvršil v torek 7. t. m. le v ožjem krogu družine, znancev in prijateljev. Darovanje vencev je družina odklonila z motivacijo, naj se denar, ki bi se izdal zanje, daruje rajši v dobrodelne namene, ker bo to bolj ustrezalo željam pokojnika. Podrobnosti pogreba med vlado in družino še niso dogovorjene. Danes bo odprta v prisotnosti polkovnika Oskarja von Hindenburga pokojnikova oporoka. Otvoritvi oporoke bo prisostvoval tudi državni tajnik von Meissner. Pričakujejo, da bodo našli morda tudi v ožji oporoki želje, kako naj se mrtvi državni predsednik pokoplje.**

DUNAJ, 4. avgusta. Današnja uradna »Wiener Zeitung« objavlja v zvezi s smrtjo predsednika Hidenburga članek, v katerem na najostrejši način napada državnega kancelarja in novega državnega poglavarja Adolfa Hitlerja. Članek, ki gotovo ne bo pospešil zbližanja in sporazuma med Dunajem in Berlinom, primerja Hitlerja z Napoleonom Bonapartejem. List sklepa svoja razmotrivanja z besedami: »O Napoleonu vemo, da je končal na otoku Sv. Helene, kje pa bo končal Hitler, je še vprašanje.«

MARIBOR, 4 avgusta. Danes dopoldne so se razširile po Mariboru vesti, da je bil davi Hitler ranjen kot žrtev atentata v Berlinu, nekateri pa so zatrjevali, da je bil celo ubit. Izkazalo se je, da so bile vse te vesti brez vsake stvarne podlage. Uredništvo so z vseh strani telefonično spraševali o teh vesteh, na zadevno vprašanje našega dunajskega poročevalca pa smo izvedeli, da gre le za zlobno izmišljotino.

Stanovske volitve v Avstriji

ODSTRANJEVANJE POSLEDIC REVOLUCIJE. — ŠTEVILNE ARETACIJE. — UPI IN ŽELJE SCHUSCHNIGGOVE VLADE.

DUNAJ, 4. avgusta. Vlada odstranjuje z vso izvezobzirnostjo posledice narodnosocialistične vstaje in spravlja pred vojaško ter državno sodišče vse, ki so bili neposredno ali le posredno v zvezi s to vstajo. Tudi aretacije se še nadaljujejo in je zanimivo zlasti to, da med aretiranimi niso sami narodni socialisti, ampak tudi zelo številni socialdemokrati. Vlada je pripravljena z vso energijo napraviti v Avstriji red in mir, vendar pa se zdi, da bo hotela dobiti za svoje delo odobritev avstrijskega ljudstva. Po izjavi samega državnega kancelarja dr. Schuschnigga bo pripravila vse potrebno, da se čimpreje izvedejo nove volitve, seveda ne na strankarski podlagi, kakor nekoč, marveč na podlagi stanovske ureditve. Vlada je prepričana, da sta obe letošnji revoluciji socialistična in hitlerjevska z ostalimi dogodki zadnjih mesecev iztreznili ogromno večino avstrijskega ljudstva tudi v onih vrstah, ki je bilo opozicionalno razpoloženo in da bo sedaj to ljudstvo samo želelo, da se razmere umirijo.

DUNAJ, 4. avgusta. **Na vesti, ki se širijo, da bo avstrijska vlada v vprašanju agrementa za von Papena stavila neke pogoje, je merodajni urad izjavil, da so mogle nastati samo zaradi nepoznavanje mednarodnih diplomatskih običajev. Samo po sebi je razumljivo, da avstrijska vlada za podelitev agrementa ne bo stavila nobenih pogojev, marveč bo sprejela od nemškega državnega kancelarja Hitlerja poslanega poslanika von Papena z vso korektnostjo, ki je potrebna. Končna odločitev glede tega bo padla na prvi prihodnji seji vlade.**

Japonci razdro sporazum

LONDON, 4. avgusta. **Po poročilih iz Tokia naglašajo »Times«, da tokijski službeni krogi kategorično odklanjajo predlog ameriškega vojnega ministra Swansona o redukciji pomorske oborožitve. Japonci naglašajo, da pod nobenim pogojem ne morejo sprejeti ameriškega predloga, ker bi po njem morali demolirati svoje vojne ladje, dočim bi Zedinjene države, če bi bil omenjeni predlog sprejet, samo reducirale svoj pomorski program in ne bi bilo potrebno demolirati vojnih ladij. V zvezi s tem prevladuje v japonskih političnih krogih mnenje, da je nujno potrebno še pred koncem letošnjega leta razdreti washingtonsko in londonsko pogodbo o omejitvi pomorske oborožitve.**

ITALIJANSKO OBOROŽEVANJE V ZRAKU.

RIM, 4. avgusta. Ministru zrakoplovstva je odobren kredit v iznosu 1.200 milijonov lir za nabavo novih letal. Smatrajo, da je ta kredit odmev izjav v angleškem parlamentu, po katerih je bilo najavljeno povečanje oborožitve v zraku. Italija sledi Angliji in želi prav tako povečati in ojačati svoje zračne sile.

KUGA V INDIJI.

LONDON, 4. avgusta. V osrednji Indiji razsaja že nekaj tednov strašna kuga. Doslej je obolelo za to boleznijo že ogromno število ljudi, umrlo pa jih je preko 5000.

Dnevne vesti

Slovesna otvoritev Mariborskega tedna

Danes ob pol 11. uri dopoldne je mestni župan dr. Lipold otvoril letošnje prireditve

Danes smo otvorili naš tretji Mariborski teden, revijo dela naših pridnih organizatorjev ter stremljenj mestne občine, napraviti iz Maribora širom znano in živahno obiskovano tujsko-prometno središče. Že predlanska in lanska prireditev sta pokazali, da se da tudi v kratkem času in v sedanjih težkih razmerah marsikaj napraviti. Izkušnje prvih dveh prireditev so pa pripomogle letošnjemu Mariborskemu tednu, da je še bolj organiziran, pestrejši in bogatejši.

Slovesna otvoritev je bila danes ob 10.30. Teden je otvoril mestni župan in predsednik zadruge Mariborski teden g. dr. Franjo Lipold. Uvodoma je pozdravil številne zastopnike državnih in samo upravnih oblastev ter kulturnih in nacionalnih organizacij. Svečani otvoritvi so med drugimi prisostvovali komandant mesta Maribora divizijski general gosp. Hadžić, okrajna glavarja gg. dr. Senekovič in Makar, senator g. dr. Ploj, narodni poslanci Spindler, Krejči, dr. Pivko, Petovar, Gajšek in Benko, šef mestne policije g. Radoševič, šef obmejne policije g. Krajnovič, msgr. Umek kot zastopnik knezoškofa dr. Tomažiča, prota Trbojević, minister v p. dr. Kukovec, g. Pinter za Združenje trgovcev, g. dr. Jančič za Tujsko-prometno zvezo, gosp. Rebek za Združenje obrtnikov, gg. Valjak in Oset za Združenje gostilničarjev, g. Krajnc za Združenje sadnih izvozničarjev, g. dr. Priol za Vinarsko in sadjarsko društvo, g. dr. Tominšek za Aeroklub, ravnatelji vseh mariborskih šol, g. dr. Stamol za ISSK Maribor, g. Hlebš za »Perun«, g. Dojčinovič za Sokolsko župo, itd.

Prireditev je otvoril g. župan s pozdravom zastopnikov in besedami: »Tretjič otvarja Mariborski teden svoja vrata. Vzlic gospodarskim težkočam, ki so zajele ves svet in ki tudi nam niso prizanesle, vzlic denarni krizi, ki duši naše denarne zavode in vse naše gospodarsko življenje, smo se odločili, da tudi letos priredimo Mariborski teden. Ko se je pred 2. letoma porodila misel prireditve Mariborskega tedna, ki naj pokaže gospodarsko, kulturno in nacionalno življenje našega Maribora in njegovega zaledja, je val gospodarskih in denarnih težkoč že z vso silo zajel tudi našo domovino. Misel Mariborskega tedna smo oživotvorili, ker smo optimisti, ker imamo voljo, da si sami pomagamo, da vse svoje sile vprežemo v delo, ki edino ustvarja tudi v najtežjih časih dobrine. Vodi nas čut odgovornosti, ki zahteva od nas, da smo aktivni. Vemo, da tarnanje ne pomaga, vemo, da kritika težkih razmer situacijo le še poslabša. Mariborski teden je rezultat naše volje, o solidarnosti in našega trdnega prepričanja, da je medsebojna pomoč najboljši lek za težko gospodarsko bolezen, ki nas je zadela. Vse, ki so nesebično za napredek in dober razvoj celote, države in naše ožje domovine, našega Maribora in njegovega zaledja, vse ki se zavedajo, da je sreča in dobrobit celote in poedinca odvisna od neutrudljivega dela vseh, smo vabili in vabimo na skupno ustvarjanje gospodarskih, kulturnih in nacionalnih dobrin. Mariborski teden je tudi letos razgibal naš Maribor in združil na stotine pridnih rok optimistov in ljudi, ki verujejo, da bodo z delom najbolje pomagali k izboljšanju težkih razmer.«

Nato je g. dr. Lipold sporočil, da je poslal podban g. dr. Pirkmajer pismene čestitke, da bi Mariborski teden kar najbolje uspel; prav tako je pismeno čestital župan mestne občine ljubljanske g. dr. Puc, nadalje upravi ljubljanskega in zagrebškega velesejma. Ob koncu svojega govora je mestni župan g. dr. Lipold pozval navzoče, da zakličejo kraljevskemu domu in Nj. Vel. kralju Aleksandru trikratni »Živio«. Obenem je bila poslana kralju tudi vdanostna brzojavka.

Vojaško imenovanje. S kraljevim ukazom je imenovan za pomočnika načelnika štaba II. armade generalštabni polkov. in poveljnik mariborskega 45. pehotnega polka g. Gjorgje Glišić.

Smrt stare korenine. V Grdanovcu v Bosanski Krajini je umrl kmet Rade Bijelajac, star 112 let.

Novi grobovi. Pretekli teden so v Mariboru umrli: delavčeva hčerka Vekoslava Leševa v starosti 1 meseca; sin tkalca Aleksander Brumec, star 1 leto; zasebnica Olga Mlačeva, stara 20 let; prevoznik Franc Welle, 54 let; upokojeni železničar Štefan Lončarič, 62 let; zasebnica Marija Budlerjeva, 52 let; čevljarski pomočnik Ivan Paj, 67 let; tesarjeva žena Marija Puklova, 54 let. Naj v miru počivajo!

Poročila sta se 4. t. m. v Mariboru učitelj Tone Ferlinc, odlični organizator in izvenšolski delavec v Slovenskih goricah, ter učiteljica Mara Nahtigalova. Čestitamo!

Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: strugar Karol Gregorič in zasebnica Mirka Špelčeva; ključavničar Ivan Pongrac in kuharica Ida Vombekova; kotlarski pomočnik Alojzij Dvoršek in modistinja Valburga Langhamerjeva ter tkalec Jože Ploj in tkalka Marija Potočnikova. Bilo srečno!

Maistrovi borci. V soboto ob 9. uri zvečer prijateljski sestanek v gostilni Žohar, Tržaška cesta. Julij Gustin.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Albanežejeva lekarna pri »Sv. Antonu« na Frankopanovi cesti.

Ob priliki gledališke predstave v parku ostane za promet zaprta Miloš Obilićeva ulica, in sicer od Vrazove do Trubarjeve ulice od 19.—22. ure.

Mestni muzej za časa Mariborskega tedna. Za časa Mariborskega tedna bo mestni muzej v Cankarjevi ulici odprt vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

Zavod šolskih sester v Mariboru sprejema v internat tudi tiste gojenke, ki obiskujejo državne ali privatne šole v mestu. Deklice so pod stalnim nadzorstvom, nudi se jim pomoč pri učenju. Prilika za pouk v francoščini, nemščini, klavirju, vijolini, citrah.

Velikodušen dar. Gospa Kunigunda Steherjeva, gostilničarka v Studencih je namesto venca na krsto gospe Puklove v Pekrah darovala gasilski četi v Pekrah 200 Din. Tisočera hvala.

Zatiranje tuberkuloze. Pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje je bil osnovan poseben inšpektorat, ki se bo bavil z zatiranjem tuberkuloze. Vodstvo inšpektorata je poverjeno znanemu strokovnjaku dr. Ivanu Matku, bivšemu primariju mariborske bolnišnice in docentu praške univerze.

Podružnica Združenja jugoslovanskih nar. železničarjev in brodarjev, Maribor, sklicuje za ponedeljek, dne 6. t. m. ob 19. uri v mali dvorani Narodnega doma sestanek železničarjev članov Nabavljalnih zadrug. Zaradi važnosti vprašanja, ki se bodo razpravljala na tem sestanku, vabimo člane zadrugarje k polnoštevilni udeležbi.

V varaždinskem taborišču hitlerjevcev. V varaždinsko taborišče prihajajo še vedno nove skupine hitlerjevcev, ki so zbežali iz Avstrije preko naše meje. Trenutno jih je v taborišču nekaj nad 600, ker jih je bilo precejšnje število poslanih v Bjelovar in v Požego. Z dovoljenjem naših oblasti se svobodno gibljejo po mestu. Pripovedujejo, da bodo še mnogi prišli za njimi. Smrt predsednika Hindenburga je globoko odjeknila v njihovem taborišču. Intenzivno se zanimajo za razvoj dogodkov v Nemčiji in kupujejo zagrebške in druge liste ter prosijo domačine, da jim prevajajo vesti iz Nemčije. Vest, da je postal Hitler predsednik, so sprejeli z velikim veseljem in so trdno prepričani, da se bo zboljšal njihov položaj.

Radost na zraku in solncu vam daje NIVEA

Pred solnčenjem morate svoje telo drgniti z Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem zmanišate nevarnost solnčarice a dobite obenem prekrasno bronasto barvo kože.

NIVEA na zraku in solncu!

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Kavarna »Promenada« v nedeljo koncert »Triglav-jazz«.

Gasilska četa v Hočah priredi vrtno veselico na graščini Hausampaher. Vljudno vabljeni vsi! Odbor.

Avtobusni izlet v Ribnico na Pohorju se to nedeljo zaradi nepredvidenih zaprek ne bo vršil. Prijave veljajo za prihodnjo nedeljo.

Tombolo z veselico priredi Sokolsko društvo Limbuš dne 5. avgusta. Bogati in mnogoštevilni dobitki. Vljudno vabimo vse brate in prijatelje. Zdravo!

V nedeljo, 5. vrtni koncert železničarske godbe, ples, streljanje za dobitke, dobra kapljica. Gostilna Weber, Pobrežje.

Jutri pri »Grmeku« (preje Sluga) v Studencih koncert.

Dr. Anton Hrovat, ordinarij bolnišnice križn. reda v Ormožu je odsoten od 10. avg. do 1. sept.

Najiskrenejšo zahvalo izrekam gospodu primariju mariborske bolnišnice dr. M. Černiču, da mi je z zelo težko operacijo podaljšal življenje, ki bi bilo sicer izgubljeno. — Mirko Kožuh šol. upr.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti, povzroči naravna **»Franc Jožefova« grenčica** izdatno izpraznjenje črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe.

Koča na Pesku, Pohorje. Dne 15. avgusta 1934 ob priliki proslave 5-letnice otvoritve koče na Pesku bo pohorski tabor, združen s planinskim rajanjem. Ob 10. uri dopoldne bo pri koči sv. maša, nato planinsko rajanje ob zvokih godbenega društva »Dravinje« iz Slovenskih Konjic. Prijatelji narave, pridite ter navžijte se krasot Pohorja ob idilični koči na Pesku! Na predvečer obletnice bo gorel na vrhu Rogle kres z bengaličnim ognjem.

Kredit za regulacijo Savinje. Ministrski svet je odobril kredit v znesku Din 500.000 kot prvi državni obrok za regulacijo Savinje.

Mariborski veslaški klub, ki letos agilno deluje, prireja za Mariborski teden velike, mednarodne veslaške tekme na Dravi. V nedeljo, dne **12. avgusta** izvede prvič tekmovanje na 18 km progi: **Fala - Maribor.** Prijavljeni so najboljši veslači Zagreba, Varaždina, Broda, Celja, Ljubljane in iz ostalih mest države, elita tujih prvakov poleg velikega števila domačinov, pri katerih so posebno favorizirani Studenčani, katerih se je zaradi njihovega navdušenja za veslaški sport prijel priimek »dvoživke«. Organizacija tekme je v izvežbanih rokah naših znanih vodnosportnih organizatorjev ter bo nedvomno brezhibna. Na praznik, dne **15. avgusta** pa se bo vršila tekma na že tradicionalni progi **Mariborski otok - Maribor.** Tudi tu je pričakovati mednarodne udeležbe. Tekmovanje se bo izvedlo v raznih kategorijah. Cilj bo pri klubovem novem pristanišču kopališču Käfer, ki bo ob tej priliki tudi svečano otvorjeno. Za gledalce so pripravljene pregledne tribune, s katerih bodo zamogli točno slediti vsem fazam ostre borbe veslačev na cilju. Za obe tekmi so razpisane krasne nagrade. Prijave je nasloviti na: Mariborski veslaški klub, v roke tajnika V. Vodiška, Maribor, Pristan.

Grajski kino. Od danes dalje najuspelejša opereta te sezone zadnjikrat v filmu »Grofica Marica«. Szöke Szakall, Ernest Verebes, Hubert Marischka.

Kino Union. Dvojni spored »Plamena smrt« z Bufallo Billom in Ken Maynard »Pravda zmaguje«. Oba filma sta govoreča ter silno napete vsebine.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

Repertoar Narod. gledališča

Sobota, 4. avgusta ob 20. uri v mestnem parku na otroškem igrišču ob koncu Tyršove ulice: »Kulturna prireditev v »Črni mlaki«. **Premiera.**

Drevi ob 20. uri bo svečana premiera Golieve komedije »Kulturna prireditev v Črni mlaki« na prostem. Uprizoritev bo na otroškem igrišču v Mestnem parku ter se odigra v največjem stilu. Sodeluje okrog 150 oseb. Scena bo razsvetljena s številnimi močnimi reflektorji do dnevne svetlobe. Akustika je izborna. V avditoriju je 754 strmo se dvigajočih sedežev, ter bo občinstvo videlo prav dobro iz vseh vrst. Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni ter zvečer na prostem eno uro pred predstavo. Sedeži se dobe po Din 35.—, 30.—, 25.—, 20.—, 15.—, 10.—. Stojišča po Din 8.— in 5.—. Ob pol 20. uri zvečer bo izpred gledališča sprevod po mariborskih ulicah. Na čelu bo godba, slede gasilci, narodne dame, šolska deca itd. Sprevod koraka k predstavi na igrišču. **Začetek predstave bo ob 20. uri in ne pol 21. uri, kot javljajo napačno notice Mar. tedna.**

Za premiero »Kulturne prireditve v Črni mlaki« na prostem, pri kateri se mora točiti pivo, je podarila **pivovarna Tscheligi** sodček piva, za kar se ji gledališka uprava najlepše zahvaljuje.

Strelska prireditev. V okviru Mariborskega tedna priredi Slovensko lovsko društvo v Mariboru dne 12. avgusta strelske tekme za prehodni pokal, ki ga je darovala mariborska mestna občina. Za strelce pa je pripravljenih še tudi mnogo drugih lepih nagrad. Tekmovalci se naj javijo do 11. t. m. g. dr. Kovačecu, ali pa g. Vukmaniču. Glavna strelska vaja bo v soboto 11. t. m. popoldne na strelišču v Radvanju.

Debeli ljudje dosežejo z vestno uporabo naravne **»Franc Jožefove« grenčice** izdatno iztrebljenje črevesja brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehajo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom **»Franc Jožefove« vode. »Franc Jožefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vozne olajšave. Maribor: Mariborski teden (velika gospodarska, kulturna in športna revija) 4.—15. avgusta. Polovična vožnja v času od 3.—16. avgusta na podlagi železniške legitimacije za 5 Din. Ljubljana: Zbor Zveze kmetskih fantov 4. in 5. avgusta. Polovična vožnja od 1.—9. avgusta na podlagi železniške legitimacije. Gornja Radgona: Gasilski zlet 4.—6. avgusta. Polovična vožnja v času od 1. do 9. avgusta na podlagi železniške legitimacije. Vel. Bečkerek: Evharistični kongres od 10. do 12. avgusta. Polovična vožnja v času od 9.—13. avgusta na podlagi žel. legitimacije. Karlovac: Plavalne tekme, 11. in 12. avgusta. Polovična vožnja v času od 7. do 16. avgusta za člane plavalnih klubov na podlagi železniške legitimacije. Liberec: Jesenski sejem od 18.—24. avgusta. Polovična vožnja na čeških železnicah, 25% popusta na avstrijskih železnicah na podlagi sejmske legitimacije. Ostale informacije, nabava vozovnic, vizumov in valut po najugodnejših dnevnih tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toplomer 24 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 18.6 stopinj C; barometer je kazal pri 23 stopinjah 732.5, reduciran na ničlo pa 729.8. Relativna vlaga 72. Vreme je vetrovno in jasno.

V smrtnem strahu. Mnogo se gibljem v božji naravi in marsikaterikrat naletim pri živalstvu na boj na življenje in smrt. Tam ve vsak, da mu nasprotnik ne prizanese, zato pa mu skuša ali uiti ali pa se braniti do zadnjega dihljaja. Danes zjutraj sem bil tam za Kalvarijo v začetku nevidna priča takega prizora. Stojim, za grmovjem se zasliši šelest listja, trganje visoke trave in močno sopenje psa na divjem lovu, celo dva volčjaka sta bila. Naenkrat zapazim, da se nekako boječe izza vinograda proti grmu trese nepokošena trava. Kdo le je? Na drugi strani se prikaže majhen zajček, letošnjak in boječe lovi glasove, ki tam od vinograda grozeč prihajajo od podivjanega sovražnika. Psa sta izgubila sled, a eden mu le prihaja vedno bliže: zajček se potuhne in v smrtnem strahu leze v grmovje. V tem trenutku me zagleda pes. Vsak pes na divjem lovu se zaveda, da ni prav, kar počenja in se boječe in daleč izogne človeku; tudi ta dvakrat zatuli ko zagleda palico in hajdi vsak na svojo stran hriba, zbežala sta, zajčku pa je bilo rešeno življenje. Zadovoljen sem se vračal domov.

Aretacija podjetnega možakarja. Lojze Polak iz Radencev je bil že delj časa brez dela in zaslužka in je skoval načrt, po katerem bi se dalo lahko preživljati. Zadnje čase je hodil od kraja do kraja, zlasti po Slovenskih goricah in obiskoval kmete in kočarje kot davčni eksekutor. Pri svojem poslu je bil zelo ljubeznjiv. Znal je tako prepričevalno govoriti, da mu je nasedel marsikdo. Na ta način je izvabil od kmetov precejšnjo vsoto denarja. Dobil je korajžo, ko je videl, da mu gre ta posel srečno od rok, in se zato podal v Maribor, kjer je tudi nastopal kot davčni eksekutor. Oglasil se je pred dnevi pri nekem posestniku v Plinarniški ulici ter se predstavil kot izterjevalec mariborske mestne občine. Dobil je 55 Din. Ko pa je posestnik segel v kovčeg po denar, je izterjevalec opazil, da so v kovčegu še druge dragocenosti. Spretno je spravil iz sobe posestnika in med tem pobral iz kovčega vse, kar se mu je zdelo vredno. Vzel je s seboj okrog 1000 Din vredno zlato zapestnico in nekaj denarja ter se vljudno poslovil. Posestnik je opazil tatvino šele drugi dan in prijavil zadevo policiji, ki je kaj kmalu izsledila lažnega izterjevalca v osebi Polaka. Pri zaslišanju je na policiji možakar tajil in se izvijal na vse načine, toda policija je imela v rokah dokaze, na podlagi katerih ga je izročila okrajnemu sodišču, ki ga bo sodilo zaradi navedenih in še drugih grehov, ki jih ima na vesti.

Obsojen vlomilec. Okrožno sodišče na Sušaku je obsodilo nevarnega vlomilca Nikolo Dekanića, ki je izvršil več vlomov tudi v Mariboru na dve leti težke ječe. Sušaško sodišče ga je obenem obsodilo tudi za grehe, ki jih je storil v Mariboru.

Dve justifikaciji. Včeraj zjutraj sta bili izvršeni v Negotinu dve smrtni obsodbi. Obešena sta bila dva razbojnika, ki sta letos spomladi oropala in ubila nekega kmeta.

Morilec inomoškega šefa policije Mariborčan. Pred dnevi je bil justificiran v Inomostu 26letni Friderik Wurnig, ker je ustrelil šefa inomoške policije Hickla. Wurnig je bil rojen v Mariboru, kjer je bil njegov oče dolga leta zaposlen v Götzovi pivovarni. Po smrti starega Wurniga se je vdova s hčerko preselila na Koroško, dočim je Friderik ostal v Mariboru in se izučil pri trgovcu Weilerju za pomočnika. Kot pomočnik je služboval do leta 1929 v Schmidlovi trgovini v Stolni ulici. Ker pa je kot tuji državljan izgubil službo, se je preselil v Avstrijo. Že v Mariboru je bil znan kot hud nemški nacionalist in je kot tak tudi žalostno zaključil svoje življenje.

Izgubljeno in najdeno. Predstojništvu mestne policije so bili v mesecu juliju prijavljeni, oziroma oddani naslednji najdeni predmeti: mala mizica, zlata ženska ura, zračna sesalka, aktovka, srebrna kolajna, moška čepica, rjavi pes, moški dežnik, ženska ročna torbica, ročna torbica s 4.50 Din, 7 mesecev star rjav pes, poročni prstan, 100 Din, rjuha, zlata broša, avtomobilska pnevmatika, denarnica s 40 Din, rezervno avtomobilsko kolo, moški jopič, črna denarnica z 59 Din in ženska srebrna ura.

III. Mariborski teden

Revija razstav kulturnih in sportnih ter zabavnih prireditev

Letošnji Mariborski teden bo trajal od 4. do 15. avgusta. Obiskovalcem je dovoljena polovična vožnja na železnici in parnikih za dopotovanje v času od 3. do 15., za povratek pa od 4. do 16. avgusta t. l.

Spored:

Sobota, 4. t. m.: Ob 20.30: gledališka predstava »Kulturna prireditev v Črni mlaki« v Mestnem parku. Ob 8.30 pričetek mednarodnega šahovskega turnirja.

Nedelja, 5. t. m.: Ob 9.: medmestni teniški turnir Beograd:Maribor na teniških igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu; ob 10.: jubilejno zborovanje Združenja čevljarskih mojstrov v Mariboru; ob 10.: medanordne motociklistične dirke na krožni progi Maribor—Kamnica—Maribor: ob 10.30 do 12. promenadni koncert na zabavišču; ob 18.: kvalifikacijska nogometna tekma med SK Reka (Ljubljana):SK Svoboda na igrišču SK Svobode; ob 20.30 do 22. ure promenadni koncert na zabavišču.

V **ponedeljek, 7. t. m.:** Od 20.30 do 22. ure promenadni koncert na zabavišču.

V **torek, 7. t. m.:** Od 20.30 do 22. ure promenadni koncert na zabavišču.

V **sredo, 8. t. m.:** Ob 9. uri propagandni štafetni tek lahkoatletov skozi mesto.

V **četrtek, 9. t. m.:** Ob 20.30: gledališka predstava: »Kulturna prireditev v Črni mlaki« v Mestnem parku.

V **petek, 10. t. m.:** Od 20.30 do 22. ure promenadni koncert na zabavišču.

V **soboto, 11. t. m.:** Ob 22.30 gledališka predstava: »Kulturna prireditev v Č. ni mlaki« v Mestnem parku.

V **nedeljo, 12. t. m.:** Od 7. do 11. ure na Trgu svobode cilj prve mednarodne zvezdne vožnje motosekcije »Peruna« Maribor; od 9. do 20. mednarodni sabljaški turnir Gornja Avstrija:dravska banovina na Mariborskem otoku; ob 9. občni zbor Društva kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino pri »Orlu«; ob 10.: medanordne veslaške tekme na Dravi; ob 11.30: obhod udeležencev prve mednarodne zvezdne vožnje po mestu; ob 14.: izlet udeležencev prve mednarodne zvezdne vožnje na Mariborski otok; ob 20.30: vokalni koncert pevskih zborov pravoslavne cerkvene občine v Mestnem parku.

V **ponedeljek, 13. t. m.:** Ob 20.30: narodna igra »Rokovnjači« na letnem telovadišču Sokola Maribor III v Aškerčevi ulici.

V **torek, 14. t. m.:** Ob 20.30: koncert pesmi in arij zagrebške pimadone Mitrovićeve v Mestnem parku.

V **sredo, 15. t. m.:** Ob 10: mednarodne veslaške tekme na Dravi; ob 10.: mednarodna nogometna tekma SK Admira (Gradec):SK Svoboda na igrišču SK Svobode; ob 10.: slavnostna blagoslovitev in otvoritev novega mostu na Mariborski otok: od 11. do 12.40.: promenadni koncert na razstavišču; ob 15.: mednarodne plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku; od 15. do 24.: velika zaključna ljudska veselica s plesom in veličastnim ognjemetom ter senzacionalnim sporedom na Mariborskem otoku.

Ves čas Mariborskega tedna bo odprtih 13 zanimivih razstav, ki so nameščene deloma v Cankarjevi meščanski in deloma v Razlagovi osnovni šoli. Na velikem zabavišču med Prešernovo in Cankarjevo ulico pa so urejene restavracije, udobne kavarne, veliko plesišče in razne velemestne atrakcije, kakor avtodrom, tobogan, vrtiljaki itd. Vsak večer je na zabavišču koncert, po 22. uri pa variete.

Razstave so odprte vsak dan od 7.30 do 19. ure.

Sportne prireditve v nedeljo

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Prijateljsko tekmo SK Mura:SK Gradjanski (Čakovec), ki bo jutri v nedeljo 5. t. m. v Murski Soboti, sodi g. Josip Turk. Pokalne tekme Čakovečki SK:Varaždinski SK, ki bi se morala odigrati jutri v nedeljo 5. t. m. v Čakovcu, ne bo.

Odpovedana motociklistična dirka. Za jutri napovedana mednarodna motociklistična dirka na krožni progi Maribor - Kamnica - Maribor se je zaradi cerkvenih svečanosti v Kamnici preložila na soboto 11. tm. Podrobnejše bomo še objavili.

Na teniških igriščih ISSK Maribora: Od 9. ure dalje medmestni teniški turnir Maribor:Beograd.

Na igrišču SK Svobode: ob 17. kvalifikacijska tekma za vstop v prvi razred LNP med Reko (Ljubljana): SK Svoboda.

Mariborska kolesarska podzveza, službeno. S pravico takojšnjega nastopa se verificirajo: za Klub slovenskih kolesarjev v Celju Alojz Percek (funkcionar), vozači Ivan Skvarča, Drago Ribič, Ant. Kosec in Ivan Senegačnik (juniorji).

Mednarodni teniški turnir na Bledu. V dneh 9. do 11. t. m. priredi beograjski teniški klub pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije na Bledu velik mednarodni teniški turnir za prvenstvo Bleda z udeležbo znanih teniških veličin iz Češkoslovaške, Avstrije in drugod. Častna darila za zmagovalce sta darovala minister dr. Angjelinović in ban dr. Marušič.

Franček Serajnik šestdesetletnik

V ponedeljek 6. tm. slavi v Mariboru 60-letnico svojega življenja g. Franček Serajnik, eden najpopularnejših naših meščanov, zato je tudi naša dolžnost, da se ob tej priliki spomnimo njegovega življenja in dela. Rodil se je 6. avgusta l. 1874. kot sin šolskega upravitelja v Št. Ilju na Koroškem. Že v 5 letu starosti ga je oče pričel poučevati violino. Od 10 do 15 leta je bil »Sängerknabe« v benediktinskem samostanu v Admontu na Gornjem Štajerskem, potem je pa prišel na učiteljišče v Maribor, kjer je tudi maturiral. Kot učiteljiščnik se je vpisal v šolo Filharmoničnega društva, katero je zaradi svoje nadarjenosti absolviral že v 2 letih in bil kot učenec prof. Franca Schönherrja vedno najboljši gojenec. Kot učiteljiščnik je sestavil in vodil vokalni kvartet, s katerim je nastopal pri vseh narodnih prireditvah. Težko bi mu bilo najti sovrstnika, ki ga ne bi poznal in ne bi bil nikoli poslušal in občudoval glasov njegove violine ali viole. Nastopal ni samo na Štajerskem, marveč tudi v Ljubljani ter sodeloval celo pri 30-letnici akademskega društva »Triglava« v Gradcu. Pri vseh večjih prireditvah je nastopal kot violinski solist.

V Središču ob Dravi, kjer je služboval dolga leta kot učitelj, je ustanovil narodno godbo, ki deluje še danes in ni v ponos samo Središču, temveč vsej bivši Štajerski. Ta godba je bila spočetka sestavljena iz 24 mož in je širila največ čisto slovenske skladbe, katere je naš slavljenec večinoma sam instrumentiral. To nesebično narodno delovanje ga je osovražilo pri nemških oblastvih v Gradcu ter ga spravilo v začetku svetovne vojne v zapor, v katerem je presedel dolgega pol leta. V Maribor je prišel kot učitelj leta 1919. in služboval tu vse do upokojitve leta 1932. Takoj po prihodu v Maribor je bil nameščen kot učitelj violione in viole na šoli naše Glasbene Matice, kjer deluje še sedaj. Kot učitelj in tovariš je bil in je vedno kremenitega značaja, vseskozi odkritosrčen in ljubezniv ter že od rojstva zaveden narodnjak. Kljub temu, da se je rodil na skrajni meji slovenstva ter preživel svojo rano mladost med trdimi Nemci, je ostal zvest svojemu rojstvu in ni nikoli zatajil svojega slovenskega pokolenja.

Kot glasbenemu pedagogu, instrumentalistu, violinistu in violistu mu je pač težko najti pri nas tekmeca. Še sedaj obvlada kljub šestim križem violino in violo z neverjetno precizno tehniko, ki je bila njegova odlika že od rane mladosti. Ustvarjal pa je tudi na pedagoškem področju. Njegove narodne pesmi za violiniste začetnike so znane vsem prijateljem glasbe. Najbolj znana pa je njegova skromnost, širokogrudnost in le njemu lastna ponižnost. Nikdar ni iskal in ne išče ne slave ne časti. Njegovo geslo je: Vse za dobrobit in povzdigo slovenskega naroda! V delu teh dolgih desetletij si je pridobil velike zasluge za našo glasbo in njegova požrtvovalnost nam bo vedno v vzgled. Zato se pridružujemo vsem številnim gratulantom tudi mi in mu želimo še mnogo, mnogo let!

Ki-Ki pomiri živce kot dobra knjiga.
Kjerkoli si bodi Ki-Ki povsodi!
PROIZVOD: „UNION“ ZAGREB.

Sokolstvo

Sokolska četa Sv. Martin pri Vurbergu poziva vse svoje članstvo na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo 12. t. m. ob 8. uri dopoldne v šoli. Na občnem zboru bodo poročali tudi delegati iz Maribora, med njimi referent za sokolske čete in načelnik Sokola Matice.

Pešizlet Sokola Matice. Sokol Maribor Matica priredi v nedeljo 12. tm. pešizlet k Sv. Martinu pri Vurbergu. Članstvo Matice se bo udeležilo tudi izrednega občnega zbora tamkajšnje sokolske čete. Društvena uprava vabi vse članstvo, naj se pešizleta udeleži v čimvečjem številu. Zbirališče bo ob 4.45 pred kavarno »Jadran«, od koder bodo krenili izletniki skozi Melje, Sv. Peter in Duplek proti Sv. Martinu. Povratek bo zvečer, peš ali z mestnim avtobusom. Vabljeni so nadalje vsi prijatelji Sokola in vse nacionalne organizacije, zlasti pa pevska društva.

Občni zbor »Ljudske samopomoči« v Mariboru se je vršil 15. julija 1934. ob obilni udeležbi delegatov. Načelnik g. dr. Ivo Šorli je na kratko obrazložil ves historiat Ljudske samopomoči in omenil posebno težave, s katerimi se je morala blagajna boriti v preteklem poslovnem letu, ko se je zaradi poloma ostalih sličnih zavodov in zaradi strogih ukrepov banske uprave začelo majati tudi zaupanje članov Ljudske samopomoči v nje obstoj in napredek. Tajnik g. Zinauer je nato poročal o razvoju in stanju članstva Ljudske samopomoči, ki se je zaradi spremembe pravil le okrepila in se postavila kot prerojena še na trdnejšo podlago. Blagajnik g. Leskovar je poročal, da je bilo v letu 1933 čez 27 milijonov prometa. Na pogrebninah (podporah) se je izplačalo 4,653.899 Din, prispevki članov so znašali 5,455.256.31 Din. Premoženje (aktiva) znašajo z 31. 12. 1933 leta 1,065.378.95 Din, in sicer: blagajna in poštna hranilnica 142.454.94 Din, naloženi denar 399.877.51 Din, vrednostni papirji 14.094 Din, nepremičnine 371.734 Din, hipotečna posojila 90.000 Din, predujemi 16.073.50 Din, inventar 30.000 Din in prehodne postavke 1.145 Din. Rezervni fond znaša 1,065.378.95 Din in se je povečal od leta 1932 na okoli 200.000 Din. Po poročilu nadzorstva se je dal blagajniškemu odboru soglasno absolutorij.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 5. tm.: ob 8.15: poročila; 8.3: gimnastika (Ivko Pustišek); 9.00: versko predavanje; 9.15: reportaža sokolskega sprevoda iz Zagreba; 11.00: radijski orkester; 12.00: čas, plošče; 16.00: reportaža II. sokolske javne telovadbe iz Zagreba; 20.00: gdč. Ela Singer poje šlagerje, vmes radijski orkester; 21.15: violina s spremljevanjem kitare (serenade) gosp. Samarin; 22.00: prenos sokolskega monstre-koncerta iz Zagreba, v odmoru: čas in poročila. Spored za ponedeljek 6. tm.: ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 19.00: ob 15letnici osvobojenja Prekmurja II. (V. Novak); 19.00: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20.00: radijski orkester; 21.00: vokalni koncert gdč. Vere Majdičeve, vmes plošče; 22.00: čas, poročila, radijski orkester.

Iz življenja in delovanja pokojnega generala Rudolfa Maistra

Predavanje dr. Jančiča na komemoracijskem večeru v „Unionu"

Ob priliki komemoracije v četrtek je „pokojeni višji državni pravdnik g. dr. Jančič orisal pokojnega generala Rudolfa Maistra kot narodnega delavca v spominih, ki jih je doživel v njegovi družbi in kar so mu pripovedovali njegovi najožji prijatelji in znanci.

Ne bilo bi odveč, je dejal g. dr. Jančič, če bi ob tej priliki ponovil vse ono, kar je bilo pisanega in govorjenega o mrtvem našem generalu Rudolfu Maistru. Potrebno bi bilo povedati in poudariti vse to vedno znova, da ostane v živem spominu zlasti mladini, ki ji ni bilo dano živeti in delati z Maistrom ob prevratnih dneh in z njim določevati smernic zgodovine Slovencev in Jugoslavije. Veliki dnevi so bili to, ki jih preradi pozabljamo v dnevih skrbi in ker nam trga smrt iz naše sredine žive priče tistih dni enega za drugim. In če se bo še toliko pozabilo, ne bo se pozabilo ime in delo generala Maistra. Njegova dela so zapisana v srcih slovenskega ljudstva s takimi črkami, da jih tudi čas, ki zagrne vse v pozabljenje, ne bo mogel izbrisati.

Maistra je narava toliko odlikovala po duhu in telesu nad drugimi, da je vzbujal pozornost vsepovsod, kjerkoli se je pojavil, in to že v njegovih mladih letih in pa pozneje, ko je zavzemal visok položaj v svojem poklicu in še višjega v družbi. Bil je visoke vitke postave, živih oči, visokega čela iz markantnega lica. Kdor ga je videl samo enkrat, ga ni prezrl in ostal mu je v spominu, kar je bilo mlademu Maistru večkrat v škodo. Ljudje so že po svoji naravi taki, da ne dopuste, da bi se kdo povzpel nad nje. Zavist ne odpušča tega in zato skuša človeška družba ovirati polet vsakogar, ki se hoče duševno in družabno osamosvojiti. Prav posebno je veljalo to za mladega Maistra. Toda ko klonejo drugi, Maister čeprav še v mladih letih, ni klonil. Čim večje ovire so mu stavili na pot zavidneži, tem večja je bila njegova odpornost. Zmagoval je povsod: proti vplivnim posameznikom, in zmagovalec je ostal nad množicami.

Njegovo življenje od rane mladosti pa do smrti, njegovo delo v poklicu in privatnem društvenem življenju je bilo prežeto z veliko ljubeznijo do njegovega naroda. Maister vojak, Maister narodni delavec, Maister družinski poglavar in oče je bil vzoren, iskren in odločen narodnjak, ki je neodločno kazal svojo narodnost, zaradi katere je mnogo trpel in za katero je zastavil svoje življenje in usodo svoje družine. Njegova narodnost in prekipevajoča ljubezen do slovenskega ljudstva in slovenske zemlje se zrcali v njegovih pesmih in njegovih spisih, se od raža v njegovih delih in njegovem poklicnem življenju. Malo ali nič ni znano trpljenje, ki ga je moral prestati umrli general za svoje narodno čustvovanje in delovanje. Malokomu so znane težave, s katerimi se je moral boriti zaradi svoje narodnosti vse do prevrata. O samem sebi ni rad govoril. In če je govoril, je storil to le ob izrednih prilikah in samo napram svojim zaupnikom. Značilno je za njega, da niti svoji vdani soprogi in svojima iskreno ljubečima sinovoma ni nikdar pripovedoval o preganjanjih, ki jih je moral prestati in o nevšečnostih, ki so ga zadele. Povedal jim je vse to šele, ko je bilo končano.

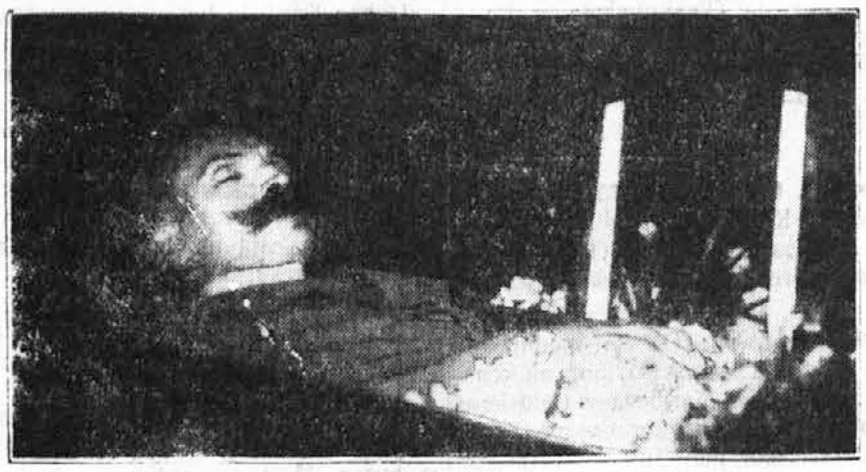

V domu na Uncu.

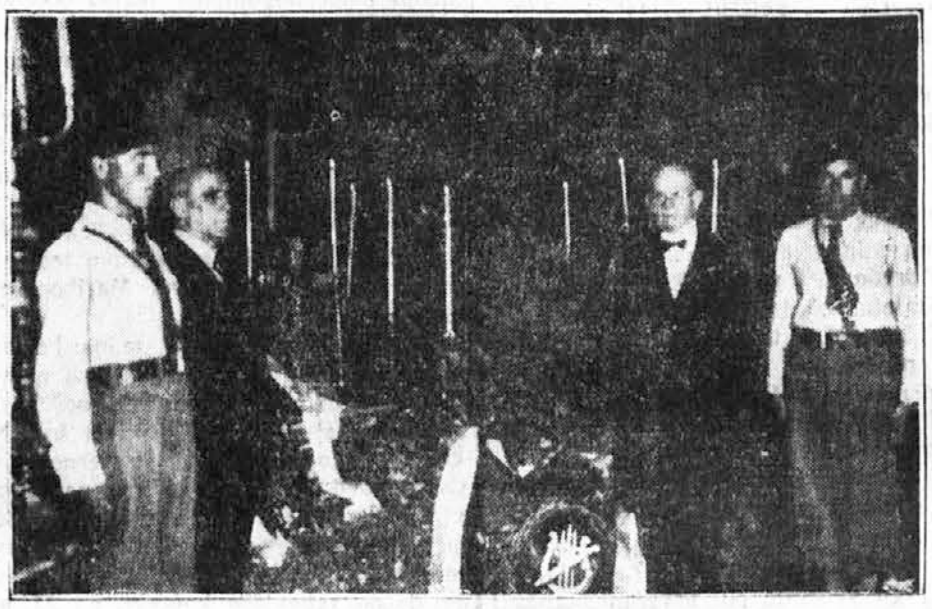

V veži mariborskega magistrata.

Maistrov oče je bil državni uradnik finančne stroke, doma iz Ptuja. Dolga leta je služboval v Kamniku, kjer je bil rojen tudi naš general. Maistru je umrl oče, ko je bil Maister še dijak. Njegova mati, rojena Tomšičeva, je bila po rodu iz Trebnega na Dolenjskem. Njen stric Tomšič je znan pisatelj in je general Maister uredil njegovo literarno zapuščino. Svoja nežna otroška leta je preživel Maister v Kamniku. Ljudsko šolo je obiskoval v Mengešu, nižjo gimnazijo pa v Kranju. Že tu je kazal izredno nadarjenost. Po končanem šestem gimnazijskem razredu v Ljubljani je odšel v kadetnico na Dunaj. V kadetnici na Dunaju je bil znan po svojem odločnem slovanskem mišljenju. Bil je celo član slovanskega kluba na Dunaju in se je dosledno udeleževal vseh slovanskih prireditev, čeprav zato včasih ni imel dovoljenja od poveljnika svoje šole. Kadetnico je končal z dvojno odliko, kar je bil največji uspeh, ki ga je mogel doseči kak gojenec omenjenega zavoda.

V avgustu 1895. je bil dodeljen Maister v Ljubljano in se je že tega leta udeležil vojaških vaj v okolici Celovca. Tu se je spoznal s svojim poznejšim prijateljem polkovnikom Cvirnom, ki ga je slišal govoriti z vojaki slovenski. V Ljubljani Maister kljub temu, da se je vojaštvo strogo ločilo od civilnega prebivalstva in zahajalo le v svoj oficirski kazino, ni sledil vzgledu svojih tovarišev in se ni pokoraval željam in migljajem svojih nadrejenih. Bil je stalen gost in član literarnega kluba, ki so ga takrat tvorili med drugimi tudi Tavčar, Aškerc, Cankar, Murn, Kette, Murnik in pozneje še slovenski založnik Schwentner. Maistrov takratni poveljnik polkovnik Schmidt pl. Fusina ga je tako vzljubil, da ga je vzel leta 1898. v Celovec. Tudi tu je našel Maister odlične slovenske narodne in kulturne delavce. Tako se je posebno sprijaznil s profesorjem Šketom, ki ga ni pozabil celo v svoji oporoki ter mu je zapustil več dragocenih knjig. V Celovcu je imel več neprilik, ker se je preveč nacionalno eksponiral in je zaradi tega prišel celo pred častniško častno razsodišče. Vseh hujših posledic pa ga je obvaroval njegov poveljnik. Iz Celovca je bil Maister zopet premeščen v Ljubljano, kjer je ostal do leta 1908., ko je bil premeščen v Přemisl. Leto 1908. je bilo usodno za Slovence. Avstrijska vlada je pričela brezobzirno nastopati zoper nje in tudi Maister ter njegovi prijatelji so takoj občutili, da je njegova premestitev v zvezi z vsem tem, da bi se mu na ta način onemogočilo njegovo narodno udejstvovanje.

Maister je bil prečiščena narava. Nič ga ni moglo odvrniti od njegovih idealov in čim dalje je bil od svoje domovine, tembolj je hrepenel po njej. Pomladi l. 1912. ga je strla bolezen in si je moral iskati zdravja v južnih krajih. Ko je nastopil službo, ni bil več sposoben za mobilno vojsko in je bil dodeljen črnovojniškemu okrožju v Celju, odkoder je prišel jeseni l. 1914. v Maribor. Tudi v Celju, kjer je bil le kratek čas, si je kmalu pridobil veliko število zvestih prijateljev. Tu se je spoznal tudi s svojima poznejšima borcema Malgajem in Pancerjem. Značilno za Maistra je, da je vsepovsod, kjerkoli je bival, našel vezi s Slovenci in slovensko mladino.

Hvaležni moramo biti usodi, da nam je pripeljala Maistra v Maribor. Za časa svetovne vojne je lajšal gorje našim ljudem in marsikaterega je rešil smrti. Mnogim svojcem vojakov pa je pripomogel do podpor. S svojimi vojaki je ravnal očetovsko in vsi, ki smo bili v Mariboru, smo poznali njegovo pravičnost, nepristranost in dobroto. Ob prevratnih dneh pa je izvršil Maister veliko delo, ki ga ne bomo nikdar pozabili in se ne bomo mogli nikdar dovelj oddolžiti njemu in njegovemu spominu.

Obvestilo. Kakor je bilo že objavljeno, gozdne veselice dne 5. 8. 1934. ne bo radi žalovanja za našim pokojnim pokroviteljem gospodom generalom R. Maistrom. Prispevki v denarju in v blagu, katere je podpisani odbor prejel, se bodo porabili v že navedene svrhe na prireditvi 1. decembra t. l. Vsem plemenitim darovalcem bodi izrečena iskrena zahvala! — Odbor.

Kulturne vesti

Nova knjiga o Pohorju

Dr. Franc Mišič: V žaru in čaru šumovitega Pohorja

Dr. Franc Mišič je pri nas Slovencih svojevrstni opisovalec lepot naše pokrajine. Njegovi opisi niso ne leposlovje v strogem smislu, ne znanstvene razprave, pač pa so vsega nekaj. Z ljubeznijo v srcu in s sprejemljivim očesom hodi po naši domovini, opazuje, zbira, beleži in doda k vsemu kar zbere še nekaj zgodovinskih paberkov, zemljepisa, geologije itd. ter nam v prikupnem kramljanju poda dela, ki so dostopna vsakomur, ker najde v njih prav vsakdo nekaj. V dnevnikih in drugod so se pojavili ti njegovi spisi že pred mnogimi leti, sedaj jih pa niza kar v knjige, ki jih piše, izdaja in prodaja sam. »V žaru in čaru šumovitega Pohorja« je v dobrem letu že njegova druga knjiga, pa že pripravlja tretjo, posvečeno zopet lepi Savinjski dolini, kakor je bila prva.

Nas Mariborčane in ostale iz krajev severnega slovenskega obmejnega ozemlja bo ta najnovejša Mišičeva knjiga gotovo še prav posebno zanimala, saj nam govori o onem zelenem višavju in njega obronkih, ki ga gledamo vsak dan, ta s te, oni z one strani. Mimo tega pa je to tudi edina naša večja gorska skupina, ki je vsa v svobodni Sloveniji. Knjiga obsega skoraj 200 strani velike osmerke in obsega sledeča poglavja: Mariborska pokrajina, Boč, Rigi ob pohorski Dravinji. Na severovzhodnem vznožju in pobočju, Reški amfiteater, Fram in »Stari grad« na Slivniškem Pohorju, Od Poštele do Klopnega vrha, Slovenska Bistrica in njen Veliki vrh, Na osrednji planoti, Slovenske Konjice in njihov Pesek, Vitanje in pohorski Parnas, Po mehkih stezicah med Roglo in Veliko Kopo, Severno predgorje zapadnega Pohorja, Na koroški strani okoli Velike Kope, Vuzenica, Pohorsko steklarstvo in Življenje in poslednje bivališče pohorskega kmeta.

Na čedni naslovni strani knjige je na vrhu slika Konjiškega ribnika pod Velikim vrhom, mimo tega je še v tekstnem delu 24 slik, v dodatku pa so tri s Počitniške kolonije kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Pridan je naposled tudi še zemljevid Pohorja in okolice. V naštetih poglavjih je mnogo lepih opisov pokrajin, turističnega, zgodovinskega, folkloističnega in drugega blaga. Zlasti folklore je mnogo in bo marsikatera beležka s pridom služila tudi tistim, ki bodo kdaj vzeli naše Pohorje v pretres s čisto znanstvenega stališča. Na vsak način pa je to Mišičevo delo po Koprivnikovem »Pohorju« največji opis tega gorovja in kakor že rečeno, prijeten, zabaven in poučen opis. Prepričani smo, da bo knjiga poromala v vse kraje, ki jih opisuje in bo seznanjala s Pohorjem tudi našo širšo slovensko domovino.

-r.

Tehnika in gospodarstvo

Za širšo javnost gotovo neopaženo, je pričela izhajati letos v Ljubljani nova strokovna revija »Tehnika in gospodarstvo«, katero izdaja društvo »Napredek« in so doslej izšle že štiri smiselno opremljene in vsebinsko tehtne številke. Na ovojnem listu prvega zvezka je uredništvo napisalo novi reviji na pot te-le besede, ki povedo pač že same glavni namen in pomen njenega izhajanja:

»V težki gospodarski krizi, v kateri živimo, prihaja vedno bolj in bolj spoznanje, da nas le pozitivno in konstruktivno delo more izvesti iz kaosa današnjega časa. Zavedajoč se tega, bo naša revija obravnavala naše aktualne tehnične in gospodarske probleme ter bo dajala spodbudo, da se tem problemom, ki so tako ozko zvezani z vsakdanjim življenjem, da več pozornosti s strani naših javnih faktorjev. Obenem bo revija podajala elemente, ki naj nas privedejo do javnega gospodarskega načrta. Naša revija je torej namenjena našim gospodarskim krogom in institucijam, pravnikom in sploh vsem onim, ki se zanimajo za naše javne tehnične in gospodarske probleme. Posebno pa opozarjamo na našo revijo vse naše javne delavce in politike, zakaj za uspešno javno delo je potrebno poznavanje tehničnih in gospodarskih vprašanj, katerih proučevanje bo namen naše revije? Zagotovljen nam je krog odličnih sodelavcev, katerih imena garantirajo, da bo revija izpolnila svoj namen. Vsak izmed nas je poklican, da v svojem delokrogu prispeva k rešitvi naše gospodarske krize in pripomore k napredku naše države.«

Temu svojemu programu je revija v svojih dosedanjih štirih številkah tudi ostala zvesta. V njih najdemo celo vrsto zares odličnih sotrudnikov in aktualnih strokovnih člankov ter beležk. V prvi številki je napisal univ. prof. dr. ing. Kral razpravo »Moderna cestišča«, ing. Franjo Finc članek »Motorni vagoni v železniškem prometu«, banski tajnik Fr. Šink sestavek »Pogled na elektrifikacijsko zakonodajo«, univ. prof. ing. M. Osana sestavek »Radio v gospodarski

luči«, na koncu so pa še zanimive beležke. Drugo številko je obogatil dr. ing. Kral z razpravo »Gospodarstvo s pogonsko energijo v severozapadnem delu Jugoslavije«, ing. Finc je prispeval nadaljevanje že prej omenjene razprave, Šink je dal nadaljevanje svojega članka, ing. Iv. Bartl je spregovoril »O našem prirodnem plinu«, slede pa še »Sprehodi po naši industriji« in beležke. Tretja številka prinaša razprave: dr. ing. Č. Nagode »Naši izhodi na Jadran«, dr. ing. Kral, nadaljevanje prejšnjega in konec, dr. V. Murko »Narodno gospodarstvo in denarni zavodi«, ing. V. P. »Prispevek k osnutku gospodarskega načrta« in beležke. V četrti številki pa najdemo: univ. prof. ing. A. Horvat »Nekaj pripomb k novemu voznemu redu«, ing. Bartl, nadaljevanje prejšnjega, ing. S. Levičnik »Vprašanje prometnega monopola«, dr. D. Šahnazarov »O izkoriščanju radioaktivnih virov«, Filip Uratnik »Starostno zavarovanje rudarjev« in beležke.

Če bo razumevanje naše javnosti omogočilo redno izhajanje revije, se bodo v njej polagoma pretresli vsi naši tehnični in gospodarski problemi.

Mariborske slike. Maribor se giblje. V dobrem mesecu smo dobili že tretjo mariborsko knjigo, ki je sicer večinoma propagandnega in reklamnega značaja, a vsebuje tudi gradivo, ki je v vsakem oziru pomembno tudi z znanstvenega stališča. Ta knjiga so »Mariborske slike«, ki jih je o priliki tretjega Mariborskega tedna izdala Ljudska tiskarna, ure dil pa jih je F. J. Určenik (psevdonim), slike pa je posnel Ivan Kovačič. Uvodoma je napisal ravnatelj Josip Loos članek »Nastoj (nastanek!), vsebina in bodočnost Mariborskega tedna«, dr. Vlad. Travner je prispeval zanimivo poglavje »Židje v Mariboru«, Fr. Jož. Určenik je opisal »Gospodarske in kulturne slike Maribora iz zadnjih 100 let«, ravnatelj Jos. Priol in prof. Fr. Vojsk sta opisala »Vinarstvo in sadjarstvo v mariborskem okolišu«, R. Šepec je prispeval poglavje »Sport v Mariboru«, Rudolf Golouh je pa napisal sestavek »Za novi Maribor«. Sledi nato opis raznih obrtnih, trgovskih in industrijskih podjetij in po reklamnem delu adresar obrti, trgovine, industrije, denarnih zavodov, lekarn in raznih pisarn. Knjiga obsega 142 strani.

Slovenska knjiga o antropologiji. »Človek«. Iz prirodoslovja človeka. Napisal priv. docent ljubljanske univerze dr. Božo Škerlj. Strani 102, 25 slik, 3 tabele. Založba »Male knjižnice« tiskarne Merkur v Ljubljani 1934. Prejeli smo drugi zvezek »Male knjižnice«, ki ima namen, da svojim naročnikom za nizko ceno nudi deset zvezkov klasičnega leposlovja in poljubno znanstvenih razmer. Med letošnjim seznamom je uvrstila kot prvi prirodoslovni zvezek kratko antropologijo. Knjižica je zelo skrbno urejena in opremljena, vsebuje mnogo potrebnih slik in tabel ter seznam literature in avtorjev. Zelo koristen bo marsikomu tudi slovarček slovenskih in nemških strokovnih izrazov, zlasti, ker je večina zadevne strokovne književnosti pisana v nemščini. Antropologija je pri nas še prav malo znana veda, ki pa dobiva v našem času čedalje večji pomen in ne dvomimo, da bodo naši izobraženci in dijaki pridno segali po Škerljevem spisu. Snov je razdeljena na deset poglavij: uvod v tvarino, kako je nastal človek, predhodnik človeka in pračlovek, današnji človek in njegove oblike, rasni problemi, moški in ženska, konstitucijski tipi, socialna in kriminalna antropologija, razna vprašanja, antropološke metode. Preglednost in jasni slog spisa zaslužita vso pohvalo. Založnici tiskarni Merkur d. d. moramo le čestitati, da nam je oskrbela temeljito študijo po nizki ceni in v lepo opremljeni knjigi.

Naš vrt. Številka za julij in avgust te krasne v Zagrebu izhajajoče revije Hortikularnega društva objavlja sestavke: dr. Vale Vouk »Botanični vrt na Jadranu«, Z. Arnold »Papaver orientale«, P. Deutsch »Arhitektonski elementi vrta«, dr. V. Vouk »Dajte nam vrtnarske šole!« isti »Hortikultura in znanost«, isti »Kakšne šole potrebujemo?«, Z. Arnold »Vrtnarsko šolstvo v tujini«, ing. C. Jeglič »Vrtnarsko šolstvo v Nemčiji in Holandiji«, Greta Chadrabova »Vrtnarsko šolstvo v ČSR«, »Prizadevanja za ustanovitev srednje vrtnarske šole v Zagrebu«, S. Pirnat »Šolski vrtovi in vrtnarski pouk na učiteljiščih«, »Hortikulturna postaja«, Z. Arnold »Iz vrtnarske literature«, »Drobne vesti in beležke«, »Kaj je treba delati v vrtu?« in »Društvene vesti«. Zvezek krase poleg velike ovojne slike še mnoge lepe ilustracije.

Stijn Streuvels: Lanena njiva. Založba Hram v Ljubljani je izdala te dni Frana Albrechta prevod krasnega romana flamskega pisatelja Stijna Streuvelsa »Lanena njiva«. Delo obsega 300 strani in je krasno opremljeno.

Ptuj

Vlom pri belem dnevu. V torek 31. julija 1934. so neznani storilci vlomili v stanovanje posestnika Martina Jurgeca v Cirkulanah pri Sv. Barbari v Halozah, in to v popoldanskih urah, ko so bili vsi domači na polju. Ker so bila vrata zaklenjena, so jih docela na kose razbili. Odnesli so vso obleko, moško in žensko in še približno 80 Din gotovine, ki so jo nekje iztaknili. Škoda presega 3000 Din. Orožniki so uvedli preiskavo.

Huda krava. V ptujsko bolnišnico so pripeljali 47-letnega Jurija Pongračiča iz Župečje vasi z nevarnimi poškodbami po vsem telesu in z zlomljenimi rebri. Zbesnela krava je nesrečneža z rogovi podrla na tla in ga obdelala, a je obležal. Njegovo stanje je nevarno.

Na vraničnem prisadu je obolelo sedem oseb, ki so jih spravili v tukajšnjo bolnišnico. Od teh je ena umrla, ostalih šest pa je pri dobri zdravniški negi ozdravelo in so že zapustili bolnišnico.

Osebna vest. Mestni župan Ladislav Jerše se je vrnil z dopusta in prevzel posle mestnega načelstva.

Ptujski sejem za prašiče. Sejem za prašiče v sredo 1. t. m. je bil razmeroma dobro založen. Prignali so 77 svinj in 179 prascev, skupaj 256 ščetinarjev. Od teh so jih prodali 77. Cene za kg žive teže so bile sledeče: debele 6—7 Din, prolenki 5—6 Din, plemenske 5.50—6 Din, mrtve teže 9 Din. — Prasci 7—8 tednov stari so se prodajali po kakovosti, in sicer od 70—100 Din eden. Prihodnji teden za prašiče bo 8. t. m.

Pijanec v izložbi. V torek popoldne se je A. C., delavec z Brega, tako natreskal vinske kapljice, da je z vso silo treščil v izložbo klobučarja Plazota in se v hipu znašel na kupu klobukov, kjer je mirno zaspal. Precej velika šipa je šla na kose, pijanec pa je čuda čudov ostal nepoškodovan. Policija je morala na klobukih trdo spečega pijanca odnesti na stražnico, kjer so ga djali pod ključ. Tej čudni deložaciji je prisostvovalo veliko radovednežev, ki so uganjali na račun aretiranega razne burke.

Vlom. Neznani vlomilci so vlomili v viničarijo posest. in gostilničarja Mihe Brenčiča v Pristavi, občina Sv. Barbara v Halozah. Razbili so s krampi zunanja in sobna vrata ter odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke, kakor posteljnino, kuhinjsko posodo, obleko ter razne druge predmete. Škoda znaša okrog 4000 Din. O vlomilcih ni duha ne sluha, le kramp, s katerim so vlomili v stanovanje, so pustili tam.

Uradne ure pri sodišču so od 1. t. m. od pol 8. do pol 14.

Čudna pota strele. V sredo 1. avgusta t. l. je ob popoldanskih urah divjala strašna nevihta in treskalo in bliskalo je, kakor da bi napočil sodni dan. V najhujšem bliskanju je treščilo v hišo posestnika in železničarja Ošlovnika na Spodnji Hajdini. Strela je udarila v prednji del hiše, razbila podstrešni zid in švignila v stanovanje, kjer je napravila v dveh sobah nešteto lukenj. Ubila je tudi psa, ki se je skril v stanovanje pred hudo nevihto. Končno je švignila skozi vrata na prosto. Družina, obstoječa iz petih oseb, se je umaknila še pravočasno v kuhinjo in si tako rešila življenje, ker je takoj za tem, ko so bili že zbrani v kuhinji, udarilo v hišo.

Kino. V soboto 4. in v nedeljo 5. t. m. vsakokrat ob 20.30. se predvaja film »Človek brez strahu«.

Obrtno društvo za Ptuj in okolico priredi v nedeljo 5. t. m. ob 15. uri veselico v Ljudskem vrtu. Čisti dobiček je namenjen za obleko revnim otrokom.

Nezgoda aeroplana. Potniški enokrilni aeroplan proge Dunaj - Gradec - Zagreb - Beograd je dohitela v petek 3. tm. ob 10. uri nezgoda, in sicer ob času, ko je letel nad Halozami. Motor je nenadoma odpovedal, zato je pilot moral prisilno pristati, kar se mu je po spretnem strokovnem kretanju tudi posrečilo, tako, da je pristal na nekem dvorišču v vasi Kozminci. Pač pa je pri prisilnem pristajanju zadel ob neko hišo, na kateri je napravil precejšnjo škodo. V aeroplanu sta bili 2 osebi, in sicer pilot in monter, ki sta pa k sreči ostala nepoškodovana. Iz Ptuja so telefonirali na Dunaj po strokovnjaka, da popravi pokvarjeni motor, aeroplan pa so prepeljali s tovornimi automobili v Turnišče pri Ptuju, ker tam, kjer je moral prisilno pristati, ni primernega mesta za štartanje. — Upajo, da bo popravilo izvršeno v 2 dneh, na kar bo aeroplan nadaljeval svojo pot proti Zagrebu odnosno Beogradu.

Težka automobilska nesreča. V številki od srede 1. tm. smo poročali o težki automobilski nesreči, ki se je zgodila na javni cesti pri Rogoznici, in pri kateri je dobil posestnik Franc Kranjc smrtnonevarne poškodbe. Kakor smo naknadno izvedeli, je nesrečo zakrivil Kranjc sam s svojim kolesom in sicer s tem, da je v trenutku, ko je srečal auto, ki je vozil pravilno po desni strani, nenadoma zavil in naravnost zavozil v automobil, kar je povzročilo nesrečo. Šofer je auto takoj ustavil in skočil ponesrečencu na pomoč, da ga spravi z lastnim autom v bolnišnico, vendar je slučajno navzoči zdravnik dr. Potrč odredil, naj se ranjenec prepelje z rešilnim autom v bolnišnico, ker ima za prevoz težko ranjenih primerno opremo. Kakor je razvidno iz gornjega, ne zadene v tem primeru šoferja nobena krivda. Kaj je Kranjca zmešalo, da je zavozil v zadnjem trenutku pod automobil, še ni dognano.

Kreditna zadruga državnih nameščencev v Ptuju je zaradi nerednega izplačevanja mesečnih prejemkov državnim nameščencem in upokojencem sklenila dati članom zadruge kratkoročna posojila do 1.000 Din. Posojila se morajo vrniti takoj ob prejemu zakasnelih prejemkov, najdalje pa tekom enega meseca. S tem činom je napravila zadruga svojim članom veliko uslugo in jih rešila neprijetnosti s strani hišnih lastnikov in trgovcev, ki zahtevajo takoj prve dni v mesecu svoj denar.

Poljčane

Nesreča. Hudo se je ponesrečil posestniški sin, 31-letni Ludvik Turin iz Hrastovca. Ko se je peljal z vozom po strmem klancu, se je zlomilo kolo. Konji so se splašili in vlekli Turina, ki je padel z voza, kakih 100 metrov s seboj, pri čemer je zadobil težke poškodbe na nogah in po glavi. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Predzadnjo nedeljo je tukajšnji SK Boč prvič »nastopil« na Rapidovem igrišču v Mariboru. Spoprijel se je v neoficielni tekmi z novoustanovljenim SK Studenci in je tekma slednjim v dobro končala s 3:1.

Otvoritev novega mostu v Spodnjih Lažah pri Poljčanah. Pri viaduktu v Sp. Lažah so v nedeljo otvorili in izročili prometu nov leseni most; dolg je 29 m in širok 4 m. Promet na tem mostu je bil dalj časa nemogoč, ker se je prejšnji most porušil. Slavnostna otvoritev, ki ji je prisostvovalo lepo število občinstva, je pričela ob 16. uri. Pred blagoslovitvijo je govoril kot župan upokojeni šolski upravitelj g. Čuček, za njim pa je opravil ob primernem nagovoru blagoslovitvene obrede loški kaplan g. Kodrič. Gospod Čuček je predvsem pozdravil zastopnike oblastev in druge: tako g. okrajnega načelnika, ki je zastopal banovino, g. dr. M. Suhača, narodnega poslanca g. Karla Gajška, notarja Jereba, vse iz Konjic in brata podbana g. Pirkmajerja. Govorila sta še okrajni načelnik dr. Suhač in konjiški župan notar Jereb, ki sta omenjala med drugim tudi razveseljivo vest, da je v načrtu regulacija Dravinje in Ličnice, kar bo preprečilo vsakoletne katastrofalne poplave. — Za zgraditev mostu se je zavzel okrajni cestni odbor konjiški, pospešil in omogočil pa je delo z izposlovanjem podpore od banske uprave narodni poslanec g. Karol Gajšek. Most sloni na cementnih opornikih in je stal 39.000 Din.

M. Rozmanova:

Bolgarska pisma

Proti Varni

Šele v torek 24. julija sem dobila »ličnо karto«, pa še to tik pred prihodom parnika; enkrat sem to v Beogradu že doživela. Hitro torej z vozom v pristanišče, da ne bo prepozno. Povsod pregled prtljage — vse prtljage, če tudi potuješ po domači državi. Meni so jo do zdaj že 6 ali 7 krat premetali; kjer izstopiš, ti pregledajo prtljago. Vožnja po Donavi je krasna, ob vsej obali mizasti bregovi. Koliko tisočletij te objame pri tem pogledu. Proti jutru pa mraz, da smo zbežali v topla zavetja. A zjutraj! Kaj takega bržčas nikoli ne bom več videla. Vstalo je solnce rožnatordeče barve, imelo pa je obliko elipse, velike kaka 2 do 3 metre, ki je bila na spodnjem delu čez nekaj sekund rumena, nato je postalo solnce večje in dobilo v sredi obliko topega štirikotnika, se večalo v krog in postalo končno škrlatno rdeče okroglo. Vse to v kakih šestih minutah. Če hočem biti odkritosrčna, nekam tesno mi je bilo ob tem pogledu, celo moštvo ladje je strmeče gledalo v to nenavadno prikazen narave.

R u š č u k. Pol ure čakanja na pregled. Smešni prizori, dobrodušni Dunajčani so s humorjem nam vsem krajšali čas. Takoj zraven je postaja, toda res po evropsko čista, tudi prikupljivo urejena je. V mesto z izvoščkom, ker je le dve uri časa do brzovlaka; ta namreč samo tat vozi, ko pride parnik po Donavi, druge dni so le osebni vlaki, ki rabijo dvakrat daljši čas za isto progo do Varne. Ruščuk ali Russe je res krasno mesto, niti za Sofijo ne zaostaja in je tudi lepše od Varne, ki jo vse zelo hvali. Vse mesto je nenavadno snažno, s krasnimi stavbami, 70.000 prebivalcev, bogat trgovski center, sijajne palače so: mestno načelstvo, razne gimnazije in vzgojni zavodi, kakor francoski, nemški, Notre Dame itd, nadalje pošta, trgovska zbornica, katoliška cerkev je v zemlji, kakor nekdaj vse cerkve pod turško oblastjo — in izredno lepi parki. Obiskali smo Uzmovihove, ki smo se ž njimi spoznali v Mariboru. Koliko so nas vabili, da vsaj enkrat ostanemo v gostih! A morali smo naprej proti Varni; dopust je kratek in treba ga je do izčrpnosti izkoristiti. Dolg vlak, a tako nabasan, kakor da nas popelje v obljubljeno deželo. Potniki so Čehi, Nemci, Romuni, Madžari, Bolgari in dve Slovenki sve bili med njimi. Vožnja ni ravno prehuda, pač pa so silno žalostne pokrajine z mrkimi kraji in slabimi cestami; iz srca sem hvaležna, da sem v tako lepih krajih doma. Da vidiš, kak je Kaspičan, Provadije itd., človek bi se zjokal.

V a r n a. Krasen kolodvor, vse preračunano, da prihaja tu sem Evropa. V voz, in kar na slepo srečo v hotel; pri tretjem smo ostali: hotel »Comercial«. Zdel se nam je čist in skrbno negovan, in to je tudi bil. Takoj na morje! O, ta občutek hladne vode, v tej vročini, moj mali nečaček je kar norel od navdušenja, mama pa se je seveda bala zanj, da ne dobi vročine. Mati je pač vedno v skrbeh za otrokom. Plaža je krasna, lepo je celo velikansko poslopje, vse evropsko urejeno, ljudi pa ko mravelj. Vedno znova naletiš na ljudi, ki ti ponujajo zasebno stanovanje, vsa Varna živi od tujcev. Krasen je tudi kopališki vrt, ki je vsaj tolik ko naš park, a vzorno negovan. Leži kakih 8 metrov nad morjem vzdolž obale, nepopisno lep razgled. Navdušena nad to lepoto, gledam, gledam, zraven pa vedno bolj opažam svojo utrujenost. Zato pa samo še večerjat in spat. Izvrstno smo spali; prebudil me je zvon, ki je vabil k maši; nasproti hotela je namreč katoliška cerkev. Sestra se odloči: »Pazi na otroka, jaz grem k maši, že dolgo ji nisem prisostvovala.«

Ogorčena se vrne čez kake pol ure, grozno jo je motila nesramnost neke tujke, ki je v pižami, t. j. hlačah do pasa, na gornjem delu života pa samo oprsnik, roke, oplečje in okoli pasu pa naga, stala sredi cerkve. Pristopila je žena in ji nekaj ogrnila. Prišel je cerkovnik in ji nekaj dopovedoval, najbrž naj zapusti cerkev, »dama« pa je krilila z rokami in se branila. Medtem je bilo maše konec in komedije tudi.

Tačas pa pospravljam po sobi, kar za-

Problemi našega gospodarstva

Izgledi letošnje vinske letine

Nagle vremenske izpremembe ne prinesejo nikoli nič dobrega. Lansko mokro in pozno leto in letošnja zgodnja pomlad s sušo sta imela zle posledice za donosnost kmetijskih pridelkov po vsem svetu. Vremenoslovci pravijo, da so temu vzrok solnčne pege in da smo v periodi teh peg, ki bo trajala do leta 1938. Slaba tolažba, toda kdo naj to ve vnaprej?

Kar se vinske letine tiče, nam je znano iz starih zapiskov, da smemo v desetletnem povprečju računati samo s tremi prav dobrimi vinskimi letinami, sedem pa jih odpade na prav slabe, slabe in morda na katero dobro.

Leta 1930., 1931. in 1932. smo imeli kakovostno in količinsko prav dobre vinske letine. Lanska je bila kakovostno in količinsko slaba. To je umljivo, ker se je vinska trta v predhodnih treh letih izčrpala, vreme pa ji lani tudi prav nič ni ugajalo. Vemo, da se zarod zasnuje v posameznih trtnih popkih že v predhodnem letu. Čim ugodnejši talni in vremenski pogoji vladajo, tem ugodnejši so izgledi za bodočo vinsko letino. Lansko leto je bilo mokrotno in pozno, temperatura je v jeseni zgodaj padla pod ničlo, listje je rano odpadlo, vinska trta zaradi tega ni mogla popolnoma dozoreti. Iz vseh teh okoliščin smo mogli sklepati, da prihodnja vinska letina, to je letošnja, ne bo obilna.

Zaradi gospodarske stiske, ki se med drugim izraža v tem, da tudi vinogradnik nima denarja, imamo dosti do skrajnosti zanemarjenih vinogradov, ki od leta do leta bolj pešajo, ker njih nega ni taka, kakor bi morala biti. Pomanjkljivo obdelovanje in gnojenje zemlje in nezadostno pokončavanje bolezni in škodljivcev, se pri nobeni drugi kmetijski panogi ne maščuje tako občutno, kot prav pri vinogradništvu. Velika večina naših vinogradov je že ostarela in prav pri teh vinogradih najprej opazimo nepovoljno nazadovanje. Povrh pa imamo še slabe vinske cene in težave pri prodaji vina, ki osobito večjemu vinogradniku ne dopuščajo, da bi prišel pravočasno do prepotrebnega obratnega kapitala v dovoljni višini.

Naši stari, pred 30.—40. leti obnovljeni vinogradi kažejo letos torej slabo, ne dosti boljše ko lani. Novi nasadi, katerih pa ni veliko, kažejo boljše, nekateri celo prav lepo.

V nekaterih krajih je vinograde več ali manj poškodovala toča, tam seveda so izgledi še slabši. Zato bi bilo popolnoma umestno, da se prizadetim nudi primerna pomoč iz javnih sredstev in se jim odpiše zemljarina z dokladami vred.

Ker starih vinskih zalog ni veliko in kar jih je, bodo komaj zadostovale do časa, ko bo letošnje novo vino sposobno za potrošnjo, bodo cene vinu ostale na dosedanji višini. Z ozirom na zgodnjo letino bo grozdje letos zgodaj zrelo in bo, če ne bomo prezgodaj brali, kakovost vinskega pridelka odlična, kar vinogradnike popolnoma opravičuje, da zahtevajo za svoj pridelek višjo ceno kot zadnja leta.

Potek letošnjega leta je za razvoj vinske trte zelo ugoden. Les se je krasno razvil, zarod za prihodnje leto se bo, kakor izgleda, zasnavljal pod ugodnimi pogoji; zaradi zgodnje letine je mogoče, da bo trta v jeseni popolnoma dozorela in tako smemo upati na bogato vinsko letino vsaj leta 1935.

Proučevanje solnčnih peg

Solnčne pege in upliv na zemljo.

Znanstveni opazovalci so na raznih observatorijih istočasno ugotovili novo solnčno pego, ki ima v premeru 16.000 milj. Ta pega pomeni pričetek nove periode solnčnih peg in s tem so, kakor znano, v zvezi velike vremenske motnje. Znanost je že davno dognala, da se pojavljajo na solncu v določenih presledkih temne pege, o katerih še ne vemo točno, od kod prav za prav izvirajo. Po večini jih je videti v ravniškem pasu solnca. Iz brzine, s katero se premikajo naprej, so lahko določili hitrost solnčnega vrtenja v ekvatorskem pasu.

Z dolgoletnimi opazovanji so lahko določili za nastopanje solnčnih peg periodo 12 let. Takšna perioda se je pravkar pričela. Prvi odkritelj naše solnčne pede, ameriški astronom dr. Earleg Linslay pravi, da ima ta pega dvakratno dolžino zemeljskega premera. Njeno gibanje je zelo hitro in mora zato izzivati električne in magnetske toke, ki ne morejo ostati brez učinkov na zemljo. V kratkem času je opozoril vse druge opazovalne postaje, na novi pojav, ki so ga s svojimi opazovanji potrdili in dopolnili Linslay in ostali opazovalci menijo, da pričetek nove periode solnčnih peg ne pomeni samo nove periode vremenskih sprememb in viharjev, temveč, da se bodo javljali tudi potresi in nenadne poplave ter spremembe v duševnem življenju človeštva.

Premnogi raziskovalci sicer ne priznavajo, da bi bile med solnčnimi pegami in zemeljskimi dogajanji tako tesne zveze, vendar nam bo dalo naslednjih 12 let dovolj prilike, da si naberemo v tem pogledu novih izkušenj in da končno rešimo vprašanje, o katerem se učeni svet prepira že dokaj let. Danes smo v tem pogledu opremljeni tudi s popolnejšimi aparati za meritve in kontrole nego pretekle dobe.

Skrivani izumi

Iznajde v vojne namene.

Ugleden ameriški časopis se bavi z vprašanjem, da-li bivajo izumi, ki jih skrivajo, in skuša na temelju raznih kombinacij ugotoviti značaj teh izumov. — Izumov, ki bi jih avtor sam skrival pred javnostjo, danes gotovo ni več dosti. Nekoč so se takšni izumitelji upirali na dejstvo, da niso od svojega truda imeli ničesar. Odkar pa imamo mednarodno patentno pravo, je takšen razlog popolnoma odpadel. Samo znanstvena odkritja ne uživajo patentne zaščite, kar velja posebno tudi za medicinske izume, in tako se lahko dogodi, da odkritja, ki so jih napravili zdravniki po dolgoletnem raziskovanju ne postanejo splošna last, ker se izumitelj vsaj za svojega življenja ne mara odpovedati prednostim, ki jih ima od svojega izuma. Včasi se, posebno v Ameriki, utegne celo zgoditi, da odnese takšen zdravnik svoje skrivnosti s seboj v grob.

Pravo področje tajnih tehničnih izumov so vojaškotehnične novotarije, ki jih pa ne skriva toliko njih izumitelj, kolikor država, ki si jih je nabavila. Seveda pa ni mogoče ničesar tako skriti, da ne bi prišel izum vsaj v glavnem v javnost. Strokovnjak utegne potem iz majhnih indicov sklepati pobližje o takšnih izumih. Navedimo samo nekatere primere iz najnovejšega časa. Znano je na primer z gotovostjo, da ima Francija nove topove, ki poženejo izstrelke dlje kakor najboljši topovi med svetovno vojno. Prav tako je znano, da so na Angleškem napravili poizkuse z električnimi topovi. Te topove so zgradili po načelu izboljšanih solenoidov. Izstrelek je v cevi počival na dveh tirih, ki sta se dala zgoraj ob žrelu z vključitvijo toka napraviti elektromagnetična. Zaradi privlačnosti elektromagnetiziranega dela tira je zletel izstrelek s silno brzino proti žrelu. V odločilnem trenutku so tok izključili, izstrelek pa je šinil zaradi zakona vstrajnosti v širokem loku ven. Takšne topove so preizkušali že prej in Angleži so jih samo znatno izboljšali. Vendar pa so bili uspehi zelo zmerni.

Francija razpolaga s celo vrsto izumov ki se nanašajo na odpremo podmornic. Z novimi napravami se potapljajo podmornice dosti globlje nego doslej. Tudi periskope so Francozi zgradili na povsem novih načelih. Amerika ima silno izboljšane tanke, ki se premikajo hitreje nego dosedanji tanki. Amerika in Anglija razpolagata z novovrstnimi letalskimi tipi in podrobnimi izumi. Anglija ima v svojem zračnem bojnem brodovju tudi helikoptere, ki se dvignejo lahko navpično v zrak, in ne potrebujejo nobenih obsežnih pristanišč. Civilna zračna plovba bi tudi nujno potrebovala takšnih izpopolnjevalnih letal, toda angleško vojno ministrstvo se ne more odločiti, da bi izdalo patentne skrivnosti teh strojev. Nemčija je izumila baje nove strupene pline, ki so veliko bolj učinkoviti od starih. Toda sestava teh plinov ni baje tudi Ameriki nobena skrivnost.

Iz Dillingerjevega življenja

Ob njegovi nasilni smrti v Chicagu.

Ime zločinca Dillinger, ki ga je v nedeljo ustrelil v Chicagu neki policist, je danes na ustnicah vsakega Američana, kakor je bilo nedavno na jeziku vsakega Francoza ime sleparja Staviskega. Ta mož, najbolj razupiti morilec Amerike, je na jmel vkljub neštetim sovražnikom dva človeka, ki sta ga ljubila z vsem srcem in sta se vsak trenutek tresla za njegovo življenje. Ti dve osebi sta bila Dillingerjev oče in sestra.

Oče sedaj že pokojnega Dillingerja je sedemdesetletni farmar v Mooresvilleu, Indiana. Njegova sestra se pa piše Hancock in živi blizu očeta v Maywoodu. Sedemdesetletni Dillinger je kvaker in človek mirnega značaja. Pravijo, da je z ljudmi silno vljuden. Ko so ga nedavno izpraševali po sinu, je odgovoril: »Mogoče je, da sodijo krivo našega Johna. Sai veste, da ga kot oče ljubim, najsi ima še toliko grehov na vesti. Mogoče sva mu z materjo preveč prizanašala, ko je bil majhen. Mogoče. Kdo more spoznati vse skrivnosti vpliva, ki oblikujejo življenje mladega človeka? Napram materi in meni je bil John vedno dober fant. Bil je vedno zdrav in pameten. Imel sem devet otrok, a priznati moram, da mi nobeden ni povzročil toliko skrbi kakor John.«

Banditova sestra je ponovila v bistvu očetove besede. John je bil že v svojem desetem letu kaznovan zaradi nekega prestopka. Pozneje so ga zapirali po vrsti. Ko se je nekoč vrnil domov, se je zdel vsem kakor prerojen. Bil je dobre volje in se je smejal; jedel je rad dobro. Nikomur pa ni povedal, da je pobegnil iz ječe. Od družinskih zadev ga je vedno najbolj zanimalo očetovo zdravje. Hancockova pravi, da je družina naravnost ščitila svojega člana in ga ni ovadila policiji niti tedaj, ko je vedela, da je ušel iz ječe. Ta samoubramba je bila razumljiva, ker je Dillingerju že ponovno grozil električni stol. Na koncu je banditova sestra dejala: »Johna ljubim zelo. Prav tako, kakor moj oče. Oba sva prepričana, da se mu godi krivica, ko mu strežejo po življenju. Vsako minuto sva pri njem v mislih in mu želiva, da zmaga v boju, ki ga zdaj vodi na življenje in smrt. A zmagal ni; v nedeljo ga je dohitela končna usoda.

Možganski valovi

Odkritja italijanskega znanstvenika.

Italijanski strokovni časopis »Giornale di psihiatria e neurologia« v Rimu prinaša jako zanimivo poročilo o delu milanskega laboratorija prof. Cazzamilija. Ta znanstvenik opazuje že osmo leto »možganske valove«, to je žarke, ki jih oddajajo človeški možgani v trenutkih aktivnega psihičnega delovanja. Predhodnik italijanskega neurologa je bil ruski profesor Lazarev, ki je prvi predvajal leta 1923. te valove petrograjski akademiji. Domneval je že takrat, da jih izžareva osrednje možgansko mišičevje, ter imajo možganski valovi v številkah elektromagnetične razporednice do 3000 metrov dolžine.

Profesor Lazarev se je posluževal pri opazovanju samo preprostega detektorja, navadne kovinske igle pod steklenim pokrovom. Njeni nihljaji so kazali napetost delovanja možganov poleg stoječega človeka. Profesor Cazzamali, ki je obnovil delo ruskega predhodnika, si je dal postaviti neprodirno uto, znotraj opaženo s kovino, z okencem za hrano, posteljo, mizo in stolom v notranjosti. V kotu so bili nameščeni detektorji za sprejem valov z dolžino od 4 do 4000 metrov. Opazovan človek je po več tednov stanoval v kabini, neprodirni za zunanje žarke. Vsi nihljaji, ki jih je beležil aparat v kabini, so izvirali edino od opazovanca. Profesor Cazzamali zatrjuje in dokazuje s fotografijami, da je vedno pazil in skrbno zabeležil možgansko izžarevanje. Opazovana, za hipnozo jako sposobna osebnost, je večkrat šla v kabino v magnetičnem spancu, in profesor Cazzamali in na ta način narekoval različne slike in podobe. Med tem so opazovali asistenti registracijsko aparaturo, ki je bila vezana na detektor v kabini in s pomočjo filmskega traka beležili najmanjše gibanje kazalcev.

Omenjeni rimski strokovni list, ki je objavil vrsto sličnih »oscilogramov«, ki dokazujejo, da res postanejo delujoči možgani središče elektromagnetičnih nihljajev. Dokler je opazovana oseba sama spala, ima oscilogram navadno obliko ravne črte. A čim je dobival spalec v hipnozi predstavo v katerikoli podobi ali misli, takoj se je ravna črta spremenila v valovito. Te spremembe so sled po možganih oddanih in na filmu zabeleženih valov.

Velika švicarska tekstilna tovarna v naši državi. Te dni se je mudil v Banjaluki predstavnik neke švicarske tekstilne industrije in se zanimal za domačo volno. V Bosni bo ostal delj časa in proučil možnost zgraditve velike tvornice tkanin, ki jo bo zgradila neka švicarska finančna skupina. V tovarni bo zaposlenih več tisoč tekstilnih delavcev. Tamošnje oblasti gredo tujemu predstavniku zelo na roko in je pričakovati, da bo načrt v kratkem uresničen.

Spominjajte se CMD

slišim na hodniku toplo doneč moški glas: »Ti, veš kaj.« Kar odrevenela sem ostala, če prav slišim. Odhajali so. Na ulici sem videla, da so sami mladi fantje, eden celo iz Maribora. Ko se vrne sestra, sem ji seveda takoj razložila to za nas na vsak način zelo važno novico. Kar spreletelo jo je. Bliskoma je odprla vrata, na hodniku je bila še ena gručа slovensko govorečih fantov. Kdo so? Študentje, tehniki iz Ljubljane. Slovenec je žilava zverina! Dobrodušni humor teh mladih ljudi je kar poživil mojo sestro, ki razen mene že dolga leta sem ni slišala nobene slovenske besede. Odpeljali so se v Trnovo.

Nebo se je oblačilo. Ker ni bilo prevroče, sem šla malo v mesto. Varna šele bo krasno mesto, za sedaj je približno tako, ko v Beogradu: krasne, najmodernejše palače, zraven pa majhne, podrte in stare kolibe. Ima krasne bulvare, pa tudi sicer se uprava silno trudi, da da mestu evropski videz. Tedaj je prispela sofijska policija tja. Sami mladi, skrbni in uslužni dečki. Videla sem, kako je stražnik sredi glavne ulice pestil in mikastil neko prodajalko perutnine, ki je nesla živali z glavo navzdol. Prav tako so strogi zaradi snage. Vzorno je v tem oziru kopališče, vzorne pa tudi restavracije, ki so pod stalnim policijskim nadzorstvom. V vsaki restavraciji dobiš k mizi postavljen hladilnik — led v posodi — za pijačo. Pecivo in vsaka mrzla jed mora biti pokrita, nihče ne otipava kosov. To je higiena! Morali bi se peljati tudi v Carigrad, tja in nazaj za okoli 300 Din, pa se je izjalovilo, ker nismo našli 5 Jugoslovanov ne 5 Bolgarov, le v družbi petih oseb iste narodnosti se namreč more na ladjo. Zelo mi je žal. Nekaj dni še ostanemo v Varni, nato pa zopet nazaj proti zahodu in domov.

Kozmetična potrata.

Londonski zdravnik dr. Douthwaits je izračunal, da potrošijo ženske v angleški prestolnici na leto 20 milijonov šilingov za lepotičenje in razne zdravilne pripomočke, ki jih umetno pomlajajo. Največji del tega zneska odpade na vitkostne kure. Kupčija s kozmetičnimi preparati uspeva kljub krizi, kajti vitka linija je in ostane ideal vseh Angležinj današnje dobe.

Dovoljkrat.

Mož: »Poljubiš me samo kadar rabiš denar.«

Žena: »Ali te ne poljubim dovoljkrat.«

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

MARIJ SKALAN: 112

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Kaj je tam?« je vprašala deklica in se ga še bolj oklenila.

»Ogeni. Potres je zažgal hiše.«

»Strašno...«

»Tu sva na dežju, a vsaj varna pred rušečim se kamenjem.«

»Kaj naj počneva?«

Izza obzidij se je oglašalo s trga rjovenje tisočev, zlito v en sam obupen klic, ki je bil prošnja, zahteva in grožnja obenem:

»Izpustite čarovnico!«

»Napadli bodo dvor!« je vzkliknila Ofirija.

»Morajo jo izpustiti!«

»Da, morajo... Pojdiva k jemu očetu, faraonu faraonov!«

»Čemu?«

»Mora jo izpustiti!«

»In če naju ne usliši? Če vrže še mene v ječo?«

»Potem hočem s teboj. Nič več mi ni mar, kaj se zgodi. Svet se podira, bliža se konec. Tvoja sem, živa ali mrtva...«

Potegnila ga je s seboj skozi viharno noč, ki so jo medlo osvetljevali grozotni zublji gorečega mesta in napolnjevali kriki obupanih množic. Hitela sta k palači Semisa Ofirisa, ki je edina bila še popolnoma neporušena. Tudi straže so še stale pred njo.

»Stojta!« je zaklical poveljnik. »Kdo sta, kam hočeta!«

»Jaz sem Ofirija,« je odgovorila deklica.

»Milost, velika!«

Stražniki so pozdravili in se umeknili. Ofirija in Asarhadan sta neovirana prispela do faraona. Stal je v svoji delovni sobi, obdan od najvišjih dvorjanov.

»O véliki, oče!« je zaklicala Ofirija, padla pred njim na kolena in dvignila roke. »Usliši klic ljudstva semisirskega, izpusti čarovnico, potolaži srd bogov pod zemlja, reši nas!«

»Ves Semisiris je pred obzidjem dvora,« je dejal Asarhadan. »Moje čete se komaj bore proti desettisočem obupancec. Na stotine je že mrličev in ranjencev. Na stotine je že mrličev in ranjen-svoje!«

»Usliši jo!« je potrdil Nefteramis.

»Reši nas!« je ponovila Ofirija.

Semis Ofiris je stal vzravnan kakor kip. Oči so mu divje žarele in švigale po prisotnih. Čutil je, da se ves Semisiris in ves dvor upira njegovi volji in prevzel ga je strah. Srd je zginil iz njegovega obličja. Njegova moč je bila strta. Počasi, kakor brez volje, je dejal:

»Izpustite jo!«

Amarazis je planil kvišku in zbežal iz palače.

V sobi Semisa Ofirisa je nastala mrtva tišina, ki jo je motil le šum nevihte in oddaljeni vrišč množic pred obzidjem. Poveljnik dvornih straž je hitel proti poslopju ječ. Stražnik, ki ga je spremljal, je prižgal bakljo in odprl vrata. Iz celic na obeh straneh nizkega vlažnega hodnika, ki ga nikoli ni obsevala luč, so se oglašali blazni klici nesrečnikov. Amarazis pa se ni zmenil zanje. Tekel je k vratom celice, v kateri sta bili zaprti Arikdinila in Nefteta in jih z enim sunkom odprl.

»Prosti sta!« je zaklical v temino, a odgovora ni dobil. »Arikdinila! Nefteta!« je zaklical, vzel stražniku iz rok bakljo in posvetil v luknjo. Bila je prazna...

»Saj ju ni!« je vzkliknil stražnik in lasje so se mu naježili od groze.

Amarazis je dvignil bakljo in osvetil po vrsti vse štiri stene celice. V kotu na levi strani je opazil temno luknjo. Manjkala je granitna kocka, ki jo je izbil potres in porušil nekam v debelo zunanje zidovje.

»Saj to ni mogoče!« je vzkliknil.

»Čarovnica je začarala zidovje,« je dejal stražnik.

Amarazis se je sklonil k temni odprtini in posvetil vanjo. Opazil je rov, ki se je onstran najmanj tri metre debele stene izgubljal v noč... Veliki štirioglati kamni so bili zdrobljeni v pesek, kakor da bi jih bila zmela roka silnega velikana.

»Čudovito!« je vzkliknil. »Vsa ječa je ostala nepoškodovana, samo v celici čarovnice in favoritke je nastala ta nenavadna razpoka.«

»Sedaj vidiš, da je zares čarovnica,« je dejal stražnik.

Poveljnik dvornih straž se je dvignil in stekel k faraonu.

»Milost, véliki! Tvojega naročila nisem mogel izvršiti. Potres, ki je prizanesel vsej stavbi, je porušil del Arikdiniline ječe. Jetnici sta izginili.«

Faraon in dvorjani so se spogledali. Iz daljave se je znova oglasil obupen klic množic:

»Izpustite čarovnico!«

»Sporoči jim!« je ukazal Semis Ofiris, bled ko mrlič.

Amarazis je odhitel na obzidje in sporočil množicam:

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Kačja graščina

Lovec Ermenegildo Corsi, ki nadzira posestva grofa Passerinija v Italiji, si je po dolgem času zopet ogledal poslopje na zemljišču tega posestva. Ko je odprl vrata, je zagledal pred seboj nekaj strašnega, na stotine kač se je zvijalo po tleh. Corsi je takoj zaprl vrata in poklical na pomoč. Oborožili so se s palicami in vdrli v hišo. Ubili so kačo za kačo in mrtve živali znosili na grmado. Nato so grmado zažgali. Kače so prešteli in ugotovili, da jih je bilo 600. Po vsej verjetnosti so prišle iz podzemeljskega skrivališča, odkoder jih je pregnala voda.

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

Opravilna številka IX I 3843/33-16

Dražbeni oklic

Dne 17. septembra 1934, ob 11. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Koroška vrata vl. št. 10.

Cenilna vrednost Din 40.128·50

Najmanjši ponudek Din 20.064·25

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 28. junija 1934.

ZAHVALA.

Ob težki izgubi naše predobre mamice, stare mamice in tašče, gospe

Ane Cizelj roj. Musi

nadučiteljeve vdove

se prav prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako častnem številu spremili na zadnji poti.

Prav posebno se še zahvaljujemo primariju g. dr. Černiču za hitro zdravniško pomoč, vsem štirim preč. duhovnikom, zlasti g. stolnemu župniku monsignorju Umeku za v srce segajoči nagrobni govor, vikarju g. Munda za zadnjo sv. popotnico in tolažilne besede, konzist. svetniku g. Gašpariču, župniku iz Trboveli za pripotovanje in asistenco, častitim sestram usmiljenkam reda sv. Vincencija Pavelskega za izkazano ljubezen in tolažbo, poštnemu direktorju g. dr. Jankotu Tavzes iz Ljubljane, poštnim upraviteljem g. Irgoliču in g. Klemenčiču ter številnim poštnim nameščencem iz Maribora za častno spremstvo, gg. pevcem pevskega društva poštnih uslužbencev »Poštni rog« iz Maribora za ginljive žalostinke, vsem darovalcem duhtečega cvetja in krasnih vencev ter izrekamo toplo zahvalo brez izjeme vsem blagim srcem od blizu in daleč, ki so pokojnici izkazovali med boleznijo toliko tople ljubezni in blagodejne tolažbe ter jo v velikem številu spremili k večnemu počitku.

Bog Vam vse to stoterno povrni.

Maribor, dne 3. avgusta 1934.

Žalujoče rodbine: Kegl, Seliškar, Morič, Cizelj-Allesch, Gilčvert, dr. Cizelj in ostalo sorodstvo. 3172

Obiskovalci Mariborskega tedna

ne pozabite temeljito pregledati mojo bogato sortirano zalogo vseh vrst železnine, kovine, strojev, nadomestnih delov ter različni materijal za vsakovrstne mehanične, stavbne, poljedelske in mlinske uporabe; zelo veliko zalogo litih in lesenih jermenic, zobčastih koles, transmisije, ležaje vseh velikosti, mlinske stroje, traverze, cevi, ograje, peresa za vozove, jeklo, kotle, ventile za vodo in paro, avtomobilski materijal ter skoraj vse, kar za gospodarstvo obstoji. Vse to dobite rabljeno in v zelo dobrem stanju pri

Justinu Gustinčiču - Maribor

TATTENBACHOVA ULICA 14

po najnižjih cenah. Istotam kupujem po najboljših dnevnih cenah gori navedeni materijal.

POZOR! Ne nasedite raznovrstnim ljudem, kateri se sklicujejo, da kupujejo za mojo tvrdko, ker nimajo nobenega pooblastila in Vas samo na ta način oškodujejo. 3149

Svetli premog

Budinščina, Ivanopolje od 1000 kg naprej, kosovec Din 36.—, kocke Din. 36.—. Ladanje Dolnje Din. 25.—.

Josip Govedič
Prešernova ulica 19
Telefon 26-96. 3167

Zahvala.

Načelstvu in vsemu članstvu udruženja prevozniških obrtov, kakor tudi vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so spremili blagopokojnega na njegovi zadnji poti in načelstvu za krasen venec izrekam srčno zahvalo.

Maribor, 3. VIII. 1934. **Elizabeta Welle**
3169 žalujoča žena.

Zahvala.

Vsem, ki so nam v teh težkih dneh trpljenja našega dragega pokojnika, soproga, ateka, strica in brata, stali ob strani, predvsem gg. šefu, delovodjem, pevcem in delavstvu kurilnice drž. železnic ter vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem, ki so na katerikoli način izrazili svoje sožalje, srčna hvala!

Studenci pri Mariboru, dne 4. avgusta 1934.

3197 Žalujoča rodbina Nuk.

Spomnite se CMD

Preselitveno naznanilo!

Naznanjam svojim cenj. strankam, da sem preselil svojo slikarsko in pleskarsko obrt iz Gregorčičeve ulice 8 3165

Grajsko ulico 5

in jih vljudno prosim, da me počastijo še z nadaljnjimi naročili. Se priporoča

Franc Kolar.

Naznanilo.

Cenjenim gostom najvljudneje naznanjam, da sem do nadaljnjega ustavila obrat svoje kavarniške obrti

Maribor, Glavni trg

radi premajhnih dohodkov, odnosno previsokih izdatkov. Pri tej priliki se svojim cenjenim gostom najlepše zahvaljujem za izkazano mi zaupanje in naklonjenost.

Z velespoštovanjem

Maribor, 31. VII. 1934. **Julijana Tement.**

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27—36, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurečnih cenah.

ZLATO,
zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožnova ulica 8. 2642

SPALNICE
politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila. Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

ŠIVALNE STROJE,
kolesa in otroške vozičke proda po ugodnih cenah Alojz Ussar, Trubarjeva ul. 9-I. 2540

ZLOŽLJIVE POSTELJE
madrace, vložke, otomane, naslonjače nudi najcenejše F. Novak, Vetrinjska ul. 7, Koroška cesta 8. 3146

VINOTOČ NA KALVARIJI
(Jan), novo in staro vino. 3166

HALO! HALO!
Gostilna »Mesto Trst«, nasproti bolnice, v nedeljo popoldne koncert. Pristna škofijska vina, ocvrte piške, pečene race, porcija 6 Din. Dobra zabava. Se priporoča gostilničar Henrik Lakoše. 3171

SVETOVNO ZNANA IN PRIZNANA ASTROGRAFOLOGINJA
Mdme. Felicitas, Sodna ulica 26-III., vrata 8 zopet v Mariboru in daje vsak torek in petek od 14. do 19. ure točne podatke v vseh nujnih zadevah. Za časa Mariborskega tedna dnevno. 3189

MARIBORČANI!
Jutri, v nedeljo, dne 5. t. m. vsi v gostilno Wrus pri Sv. Miklavžu na **prosto zabavo.** Za res obilo zabave, kakor tudi dobro kapljico in prigrizek je preskrbljeno. Zbirališče na Tržaški cesti pred gostilno Žohar, odkoder krene godba na čelu peš-izletnikov ob pol 14. uri ter skrbi med potjo za kratek čas. Dobrodošli. — **Gostilničar.** 3193

PREDELAVO ŽIMNIC
na domu prevzame najceneje Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 1934

ZAHVALA.

Vsem, ki ste počastili in spremili našega preljubega očeta in soproga

generala Rudolfa Maistra

na njegovi zadnji poti, se najlepše in najtopljeje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo si dovoljujemo izreči Njeg. Veličanstvu kralju, ki je blagovolil odrediti na pogreb pokojnika svojega zastopnika, brigadnega generala g. Hadžića, kraljevski vladi in kraljevski banski upravi dravske banovine, ki ju je na pogrebu zastopal g. ban dravske banovine dr. Marušič, g. ministru vojske in mornarice armijskemu generalu M. Milovanoviću, ki se je dal zastopati po polkovniku g. Putnikoviću, g. komandantu IV. armijske oblasti, armijskemu generalu L. Mariću, ki ga je zastopal polkovnik g. Čakovski, g. komandantu dravske divizijske oblasti, divizijskemu generalu V. Cukavcu, ki je v Ljubljani počastil dragega pokojnika, g. pomočniku bana dr. Pirkmajerju za posmrtne počastitve. Spoštljivo se zahvaljujemo prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu g. dr. Rožmanu, ki je v Ljubljani blagoslovil pokojnika in prevzvišenemu knezoškofu lavantinskemu g. dr. Tomažiču, ki je v Mariboru opravil pogrebne obrede.

Ne moremo najti dovolj toplih besed, da se dostojno zahvalimo županu g. dr. F. Lipoldu in gg. občinskim svetnikom mesta Maribora, ki so v ljubezni in spoštovanju našega preljubega očeta in soproga hoteli imeti tudi po smrti v svojem mestu, mu priredili tako veličastno zadnjo pot in mu naklonili zadnji dom.

Zahvaljujemo se vsem zastopnikom ostalih vojaških, civilnih državnih in samoupravnih oblasti in uradov, predstavnikom občin, gg. senatorjem in poslancem, društvom in narodnim organizacijam, govornikom, godbam, pevskim zborom, darovalcem vencev, pokojnikovim borcem, sodelavcem in prijateljem in vsemu narodu, ki je pokropil pokojnika ter ga spremil in počastil na njegovi poslednji poti od Unca do groba v Mariboru. Zahvaljujemo se vsem, ki ste zadnjikrat stražili in čuvali pokojnika. Zahvaljujemo se Unčanom, Rakovčanom in ostalim Notranjcem za zadnje slovo od pokojnika, zahvaljujemo se Vam, ki ste ga počastili v Planini, Logatcu in na Vrhniki, zahvaljujemo se vsem, ki ste dragemu pokojniku priredili v Ljubljani zadnjo počastitev in ki ste se od njega poslovili, zahvaljujemo se Vam, ki ste pokojnika počastili v Domžalah, na Vranskem, v Št. Petru v Savinjski dolini in v Žalcu, zahvaljujemo se vsem, ki ste v Celju pokojniku pripravili zadnje slovo in ga spremili, zahvaljujemo se Vam, ki ste ga počastili v Vojniku, v Konjicah in v Slov. Bistrici. Posebej se zahvaljujemo prebivalstvu mesta Maribora in vsem, ki ste iz Podravja in severnega obmejnega ozemlja izkazali v Mariboru našemu preljubemu očetu in soprogu zadnjo čast. Zahvaljujemo se Kamničanom, ki so tudi po smrti dokazali svojemu rojaku veliko ljubezen.

Slednjič se zahvaljujemo vsem, ki ste se s pijeteto spominjali pokojnika, ki ste nam izrekli svoje sožalje in nas tolažili.

Prosimo, da ohranite dragemu pokojniku svetel spomin! 3172

Rodbina Maistrova.

POZOR!
Stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem, na solnčni legi, z lepim vrtom, na prodaj. Spesovo selo 14. Pobrežje. 3145

KLAVIR
prodam ali zamenjam za radio ali motorno kolo. Dvořakova ul. 10-III. 3147

HIŠA
z gospodarskim poslopjem in velikim vrtom na prodaj. Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ul. 40. 3154

STANOVANJSKA HIŠA
na prodaj. Pobrežje. Delavska ul. 9. 3164

ENODRUŽINSKO HIŠO
in stavbišča proda s plačilno olajšavo Schwarz Maribor, Klavniška 14. 3194

OTROŠKA POSTELJA
čista, iz črešnjevega lesa, na prodaj. Slomškova ulica 3-II. ob Tomšičevem drevoredu. 3170

Pouk

PROFESOR
pripravlja srednješolce za popravne in sprejemne izpite, zlasti v jezikih. Naslov v upravi. 3043

Znanja želi

POŠTENO DEKLE,
ki ima 2000 Din prihrankov in nekaj dediščine, veselje do gospodinjstva, želi moža z malim posestvom ali mesečnim zaslužkom. Ponudbe prosim takoj na Antonijo Frelih, Bistrica 24 pri Limbušu. 3188

Lokal

BRANJARIJO
s stanovanjem takoj oddam. Melje, Erjavčeva ul. 10. 3148

LOKALI
pripravni za trgovino ali obrt se oddajo v najem. Maribor, Glavni trg 3. 3150

Sobo odda

KABINET
oddam. Palača Pokojninskega zavoda, Verstovškova ulica 4-I. 3155

LEP, SEPARIRAN KABINET
oddam s 15. septembrom. — Wilsonova ul. 13-I, Melje. 3158

V CENTRU MESTA
oddam s 1. septembrom dve lepi sobi, primerni za pisarno ali modni salon. Istotam oddam stanovanje, tri sobe in kuhinja. Interesenti naj javijo svoje naslove pod »1. september« na upravo »Večernika«. 3160

DVE STROGO SEPARIRANI SOBI,
po možnosti v centrumu mesta, iščem za časa od 10. do 30. avgusta. Prijave na upravo lista pod značko »Tečaj«. 3156

OPREMLJENO SOBO
s strogo separiranim vhodom oddam. Sodna ulica 25-III., vrata 11. 3183

SOBO ODDAM
lepo opremljeno, s posebnim vhodom boljšemu gospodu ter sprejmem sostanovalca tudi v lepo sobo s posebnim vhodom, ev. s hrano. Strossmajerjeva ulica 9, pritličje. 3187

ODDAM
takoj mali družini na dvorišču sobo in kuhinjo za 200 Din. Tržaška cesta 5, vogal Primorske. 2195

V najem

VELIKO DELAVNICO IN 2-SOBNO STANOVANJE
v centrumu mesta, dve veliki suhi kleti, posebno primerno za trgovino sadja, takoj oddam. Vprašati Kino Union. 3139

Stanovanje

DVOSOBNA STANOVANJA
oddam. Maribor, Smetanova ulica 59. 3132

STANOVANJA NA TEZNEM
eno ali dvosobna odda gostilna Pulko, Tezno. 3133

DVA GOSPODA
vzamem na hrano in stanovanje. Tomšičev drevored 2. Brahovič. 3152

STANOVANJE
v novi hiši oddam s 1. septembrom. Pobrežje, Zrkovska c. 33. 3159

ENOSOBNO STANOVANJE
iščem. Plačam 3 mesece vnaprej. Naslovi naj se puste v upravi »Večernika« pod »Bližina Tržaške ceste«. 3162

TRI DELAVCE SPREJMEM NA STANOVANJE
in hrano. Filipič, Vojašniška ulica 5, I. nadstr. 3192

Posest

DVONADSTROPNICA
...vanjska, 8% obrestovanje, 165.000. **Posestva** od 3 do 250 oralov, **gostilne,** vile in hiše od 20.000 dinarjev naprej prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 3173

ZAMENJA SE POSESTVO
60 oralov in lepo hišo s petimi sobami z vilo v Mariboru ali Ljubljani ter se tudi do 100.000 Din v slučaju vrednosti doplača v gotovini. »Rapid«, Gosposka 28. 3200

HIŠA
1 soba, kuhinja, vrt 1700 m² pri mestu 6000 Din. **Hiša,** 8 stanovanj, lep vrt, sredi mesta 180.000 Din. **Gozd,** 3 orale, pri mestu 25.000 Din. **Posestvo,** 28 oralov, lep sadonosnik, hiša, gospodarsko poslopje 105.000 Din. **Hiša** z gostilno in trgovino. 2 orala zemlje, pri Mariboru 170.000 Din. Posredovalnica »RAPID«, Gosposka 28. 3201

Velika izbira

Tel. 2207

Ivan Kravos

Maribor

Aleksandrova c. 13

Velika izbira

✝

Naša nad vse ljubljena hčerkica

Lidica

je odšla danes ob 11. uri dopoldne po kratki bolezni med nebeške krilatce.

Ljubljenko bomo prepeljali v nedeljo, dne 5. avgusta 1934 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Celje, Kapucinska ulica 8. v Maribor, kjer jo bomo istega dne ob 5. uri popoldne položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Celje, Maribor, dne 4. avgusta 1934.

3102 **Žalujoča rodbina: Ing. Knop.**

Prodam

PRODAM NOVO TRIVRSTNO HARMONIKO
po ugodni ceni. Aleksandrova cesta 31, Pobrežje. 3105

PRODAM NOV PULT IN OMARO
za trgovino po nizki ceni. K'e, pove uprava. 3137

VINSKI SOD
76 hektolitrov in več manjših 200 do 300 litrov naprodaj. Vprašati Kino Union. 3140

Kupim

HRANILNE KNJIŽICE
vseh denarnih zavodov kupujemo in prodajamo po najugodnejših cenah. Takoj gotovina. Bančno kom. zavod, Aleksandrova 40. Za odgovor 3 Din. 3129

KUPIM DOBRO OHRANJENO ŽENSKO KOLO.
Ponudbe pod »Dobro ohranjeno« na upravo »Večernika«. 3142

Službo dobi

POŠTENEGA OFERJA
4 delavci, tudi za vinograd, sprejmem. Zenkovič, Pivola 6, p. Hoče. 3153

UČENKO
sprejme specijalna trgovina s hišnimi in kuhinjskimi potrebščinami Vicel, Maribor. 3190

PLETILJO ž
izurjeno sprejmem za stalno. Vezjak, Maribor, Splavarska ulica 6. 3196

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.